

Sámuel első könyve

I.

1. Volt egy ember az Efraim hegységéről, Ramataim Cófimból való; a neve Elkána. Fia volt Jerochámnak, ez meg Elihunak, ez Tochunak, ez az efrata Cúfnak. 2. Két felesége volt: az egyiknek neve Anna, a másiké Peninna. Peninnának gyermekei voltak, Annának nem voltak gyermekei. 3. Időről-időre föl-fölment az a férfi Siloba, hogy a seregek Jahvéjának hódolatot és áldozatot mutasson be. Ott pedig Eli két fia, Hofni és Fineás voltak Jahve papjai. 4. Amely napon Elkána áldozott, egy-egy részt adott feleségének Peninnának, továbbá minden fiának és lányának; 5. de Annának egy két személyes részt adott, mert Annát – bár Jahve a méhét bezárta – szerette. 6. Vetélytársa azonban igen bosszantotta őt, hogy felharagítsa azért, hogy Jahve bezárta méhét 7. s valahányszor csak fölment Jahve házába, évről-évre így tett vele, így bosszantotta őt úgy, hogy az sírt és nem evett. 8. Miért sírsz, és miért nem eszel? Kérdezte tőle a férje, Elkána. Mi baj nyomja szívedet? Tíz fiúnál nem vagyok-e jobb én neked? 9. Miután Silóban Anna evett és ivott, fölkelte utána és mialatt Éli ott ült egy széken Jahve templomának ajtajánál, 10. keserű lélekkel imádkozott Jahvéhoz és nagyon sírt 11. és következő fogadást tette: Seregek Jahvéja! Ha rá akarnál tekinteni szolgálóleányod nyomorúságára és megemlékeznél róla! Ha nem felejtened el szolgálóleányodat és adnál szolgálódnak férfi magot: odaadnám azt Jahvénak életének teljes idejére, úgyhogy olló nem érintené fejét! 12. És miközben mindig erősebben imádkozott Jahvéhoz, történt, hogy Éli megfigyelte a száját. 13. Anna pedig csak a szívével imádkozott; ajka mozgott, de hangját nem lehetett hallani, úgyhogy Éli részegnek gondolta. – 14. Meddig mutogatod itt a részegségedet? – kérdezte tőle Éli.- Vesd el már mámorodat! (vagy: józanodjál már ki a bor gőzéből! (mámorából))- 15. Nem úgy van Uram – felelt rá Anna – Kemény nyomás alatt van a szellemem; bort és pálinkát nem ittam! Lelkemet öntöttem ki Jahve előtt! 16. Ne nézd a te szolgálódat Beliál leányának! Mert csak a nagy eltűnésben és a bosszúság miatt szóltam idáig! 17. Eredj el békességgel! – felelt rá Eli. – Izráel Istene meg fogja adni kérésedet, amit Tőle kértél, - meg fogja adni. 18. Bár kegyelmet találna szemedben a te cseléded – szólt az asszony; azzal útjára ment. Aztán evett s arca egészen megváltozott. 19. Másnap korán keltek, hódolatot mutattak be Jahvénak, aztán visszatértek hazájukba, Rámába. Elkána aztán ismeré a feleségét, Annát, Jahve pedig megemlékezett róla. 20. Amikor eljött az ideje, Anna teherbe esett, aztán fiat szült, s azt Sámuelnek nevezte, mert Jahvétől kérte őt el. 21. Később újra fölment az az ember, Elkána, egész házanépével együtt, hogy Jahvénak áldozék, megadja évi áldozatát és fogadalmát; 22. Anna azonban nem ment föl, hanem azt mondta a férjének: csak amikor elválasztom a gyermeket, akkor viszem el, hogy Jahve előtt megjelenjék, hogy

örökre ott lakják! 23. Tedd, amit jónak látsz! – mondta neki a férje, Elkána. – Maradj vissza, míg elválasztod őt; csak Jahve váltsa be szavát. Így hát visszamaradt az asszony és szoptatta fiát, míg csak el nem választotta őt. 24. Mihelyt elválasztotta azonban, fölvitte őt magával három tulokkal, egy efa liszttel és egy tömlő borral: bevitte őt Silóba, Jahve házába, mikor a fiú még gyermek volt. 25. Mikor megölték a tulkot és bevitték a gyermeket Elihez, 26. az asszony szólt: Kérlek uram, ahogy a te lelked él, én vagyok az az asszony, aki itt melletted állott, hogy Jahvéhoz imádkozzék. 27. Ezért a fiúért imádkoztam, s Jahve megadta kérésemet, melyet tőle kértem. 28. Most hát én is Jahvénak engedem át; ameddig él, legyen Jahvénak odaadva! Aztán imádták Jahvét.

II.

1. Anna akkor így imádkozott: Ujjong a szívem Jahvéért: szarvamat Jahve magasra emelte (szarvam Jahvéban magasan van)! Szájam – ellenségeim ellenében tágra nyílik, mert szabadításnak örvendek! 2. Nincs senki szent, mint Jahve! Te rajtad kívül nincs senki sem; nincs kőszikla, miként Te! 3. Ne emlegessétek folyton a magasztos dolgokat, magasztos dolgokat! Elvetemülség ki ne jöjjön szájatokból! 4. A vitézek összetörve; ám a botladozók erőt öveznek magukra. 5. A beteltek kenyérért szegődnek el, az éhesek abbahagyhatják a munkát; sőt a meddő hetet szül s a sok fiúval bíró eleped. 6. Jahve az, aki öl és elevenít; seolba alávisz és felhoz onnan! 7. Jahve űz ki a birtokból és tesz gazdaggá; Ő tesz alacsonnyá, de föl is emel! 8. A porból fölemeli a nyomorultat, a ganéjból a magasba helyezi a szegényt, hogy összeültesse őket az előkelőkkel s a tekintély székét adja nekik örökül! 9. Mert nem saját képességünk tesz erőssé: Jahve tesz erőssé! 10. Összetörnek a Vele perlekedők! Mennydörgést kelt felettük az égben. Jahve ítéli majd meg a földnek széleit. Ő fog erőt adni királyának, Ő emeli fel majd Felkentjének szarvát! 11. Elkána aztán hazament Rámába, a fiú pedig Éli főpap előtt Jahve szolgálatát látta el. 12. Éli fiai pedig Béliál fiai voltak; nem ismerték Jahvét, 13. sem a papok törvényét, a néppel szemben. Amikor éppen valaki áldozatot vágott, odament a pap legénye, amint az a húst főzte, egy háromágú villával 14. s beleszúrt az üstbe, vagy a fazékba, vagy a lábasba, vagy a serpenyőbe; amit aztán a villa felhozott, a pap elvitte magával. Így tettek egész Izraellel, azokkal, akik felmentek oda Silóba. 15. Amellett, mielőtt elfüstölgtették volna a kövérjét, a pap szolgája odament és ezt mondta az áldozó embernek: adj sütni való húst a papnak! De nem fogad el tőled főtt húst, hanem csak nyerset. 16. Ha aztán az az ember így szólt: hadd, hogy előbb szabadon elfüstölgtessék a kövérjét, aztán végy magadnak úgy, ahogy lelked kívánja, így szólt amaz: nem úgy, hanem most add ide, különben erőszakkal elveszem! 17. Igen nagy volt a fiúknak a vétke Jahve színe előtt, mert az emberek lenézték Jahve áldozatát. 18. Sámuel végezte a Jahve színe előtt való szolgálatot, bár gyermek volt. Egy vászon efóddal volt felövezve. 19. Anyja kis felső ruhát szokott neki készíteni s azt évről évre fölvitte, mikor férjével együtt fölment, hogy az évi áldozatot bemutassa. 20. Ilyenkor Éli

megáldotta Elkánát és a feleségét: Adjon Jahve neked magot ettől az asszonytól – mondotta – a helyett az elkért gyermek helyett, akit Jahvénak kért volt. 21. Azzal elmentek haza. Jahve tudniillik meglátogatta Annát, ez teherbe esett és szült három fiat és két leányt. A gyermek Sámuel pedig felnőtt Jahvénál. 22. Éli nagyon öreg volt, de meghallotta mindazt, amit fiai egész Izraellel tettek; azt is, hogy összefeküdtek azokkal az asszonyokkal, akik a bizonyágtétel sátorának ajtajánál a szolgálatot végezték. 23. Megszólította őket: Miért tesztek ilyen dolgokat? Állandóan hallom a ti gonosz dolgaitokat ettől az egész néptől! 24. Ne így fiaim, mert nem jó az a hír, amelyet, hallom, hogy Jahve népe terjeszt. 25. Ha ember ember ellen vétkezik, megítéli azt az Isten; de ha az ember Jahve ellen vétkezik, ki ítéli őt meg akkor? De nem hallgattak atyjuk szavára, mert az volt Jahve tetszése, hogy megölje őket. 26. A gyermek Sámuel pedig mindig nagyobb és kedvesebb lett Jahvénak is, az embereknek is. 27. Istennek egy embere ment fel Élihez és ezt mondta neki: Így szól Jahve: Kétségtelen módon kijelentettem magamat atyád házában, mikor Egyiptomban, a fáraó házában tulajdonai voltak. 28. Izrael összes törzsei közül őt választottam ki magamnak papul, hogy égő áldozatot vigyen oltáromra, hogy tömjént füstölögtessen, hogy efódot viseljen előttem, és atyád házában adtam Izrael összes tűzáldozatát. 29. Miért duhajkodtok hát véres áldozattal és áldozati ajándékkal, melyeket hajlékomba rendeltem? Többre becsülöd fiaidat nálamnál, hogy magatokat annak legjavából hízlaljátok fel, amit csak népem, Izrael nekem ajándékol hoz? 30. Ezért így szól Izrael Istene, Jahve: Bár kétségtelen módon megmondta, hogy házad és atyád háza örökösen előttem fognak járni: most már távol legyen ez tőlem – ezt mondja Jahve – mert Én azt becsülöm meg, aki Engem megbecsül s könnyűnek találom azokat, akik Engem megvetnek! 31. Napok fognak majd jönni, amelyeken karodat és atyád házában karját összezúzom, úgyhogy házadban nem lesz öreg. 32. Akkor majd szorongatót láatsz a hajlékban, bármennyire is jót tesz Jahve Izraellel: a te házadban soha sem lesz öreg. 33. De valakit nem vágok ki házadból, oltárom mellől, hogy szemed elsenyedjen és lelked elepedjen, mikor házad egész férfi szaporulata meghal. 34. Jelül az az eset szolgáljon néked, amely két fiadra, Hofnira és Fineásra fog jönni: egy napon fognak mindketten meghalni. 35. De fogok én magamnak hűséges papot beállítani, olyat, aki szívem és lelkem szerint cselekszik; megmaradó házat fogok neki építeni; az mindenkor Fölkentem előtt fog járni! 36. Majd akkor mindaz, aki házadból megmarad, elmegy, hogy leboruljon előtte egy kis megtakarított pénzért, egy vekni kenyérért és ezt mondja: Alkalmazz engem egy papi állásra, hogy egy falat kenyeret ehessen!

III.

1. A gyermek Sámuel Éli előtt Jahve szolgálatában volt. Jahve szava azonban igen ritka kincs volt azokban a napokban. Látomás nem tört keresztül. 2. Történt az idő tájt, hogy Éli ott ült a helyén, beteg, elhomályosult szemekkel, úgyhogy nem tudott látni. 3. Isten

lámpása még nem volt eloltva, Sámuel pedig még feküdt Jahve templomában, ahol Isten ládája volt. 4. Egyszer csak Jahve hívta Sámuelt és az így szólt: itt vagyok! 5. Azzal odafutott Élihez és szólt: Itt vagyok, mert hívtál! De Éli így felelt: Nem hívtalak! Eredj vissza! Feküdjél le! S ő elment és lefeküdt. 6. Jahve még egyszer hívta: Sámuel! Sámuel fölkel, Élihez ment és így szólt: Itt vagyok, mert hívtál! Nem hívtalak, fiam! – felelte az. Térj vissza és feküdjél le! 7. Sámuel még nem ismerte Jahvét, Jahve szava még nem jelentetett ki neki. 8. Jahve folytatta Sámuel hívását, harmadízben is szólt: az fölkel odament Élihez és ezt mondta: Itt vagyok, mert hívtál! Akkor értette meg Éli, hogy Jahve hívja a gyermeket. 9. Erre így szólt Éli Sámuelhez: Eredj, feküdjél le, s ha úgy történék, hogy szólna hozzád, feleld: Szólj Jahve, mert hallgatja szolgád! Erre Sámuel elment és lefeküdt a helyére. 10. Ekkor eljött Jahve, oda állott és mint az előző alkalmakkor így kiáltott: Sámuel, Sámuel! És Sámuel szólt: Beszélj, mert hallgatja szolgád! 11. Jahve erre így szólt Sámuelhez: Valamit cselekedni akarok Izraelben, melyre mindenkinek megcsendül a két füle, aki csak hallja. 12. Azon a napon valóra váltom mindazt, amit Éli házára vonatkozólag mondtam, kezdettől, végéig. 13. Meg kell neki mondanod, hogy örökre kimondom rá az ítéletet azért a bűnéért, hogy tudta, hogy fiai átokkal terhelik meg magukat és ő nem esett kétségbe miattuk. 14. Azért Éli házával kapcsolatban megesküdtem, hogy Éli házának bűnéért sem véres áldozattal, sem áldozati ajándékkal sohasem történhetik engesztelés. 15. Sámuel aztán reggelig feküdt; akkor kinyitotta Jahve házának ajtajait. Sámuel azonban félt megjelenteni a látomást Élinek. 16. Azonban Éli szólította Sámuelt. – Sámuel fiam! – szólt s az felelt: Itt vagyok! 17. Mi az a dolog, amelyet mondott neked? – kérdezte. – El ne hazudd előlem. Úgy tegyen veled az Isten, úgy is folytassa, ha mindabból, amit mondott neked, valamit elhazudnál előlem! 18. Sámuel erre minden dolgot megjelentett neki, semmit el nem hazudott előle. Éli ezt mondta rá: Jahve Ó! Tegye azt, amit jónak lát szeme! 19. Sámuel pedig felnőtt s Jahve volt vele. Összes igéiből semmit sem ejtett a földre. 20. Dántól Bersebáig egész Izrael megtudta, hogy Sámuel megbízható volt arra, hogy Jahve prófétája legyen. 21. Jahve pedig tovább is megjelent Silóban. Mert Jahve szava által Jahve kijelentette magát Sámuelnek.

IV.

1. Sámuel szava elhangzott egész Izraelhez. Izrael pedig hadba szállt a filiszteusokkal. Ebenháézernél ütöttek tábor a filiszteusok meg Áfeknél táboroztak. 2. A filiszteusok aztán felsorakoztak Izraellel szemben. A harc kitört és Izraelt megverték a filiszteusok. Nyílt mezőn a csatarendből mintegy négyezer férfit vágtak le. 3. Mikor a nép bement a táborba, Izrael vénei így szóltak: Miért vert meg minket ma Jahve a filiszteusokkal szemben? Hozassuk el magunkhoz Silóból Jahve szövetségládáját; ha az közöttünk lesz, meg fog minket szabadítani ellenségeink markából. 4. A nép Silóba küldött s elhozatta onnan a Seregek Jahvéjának szövetségládáját, ki a Kerubokat üli. Ott volt Isten

szövetségládája mellett Éli két fia, Hofni és Fineás. 5. Az történt, hogy amikor Jahve szövetségládája bevonult a táborban, egész Izrael nagy, ujjongó szóval kiáltozni kezdett, úgyhogy visszahangzott a föld. 6. Mikor a filiszteusok meghallották az ujjongás hangját, így szóltak: Micsoda nagy ujjongás hangzik ide a héberek táborából! Aztán megtudták, hogy Jahve ládája érkezett a táborba. 7. Erre megijedtek a filiszteusok; így szóltak ugyanis: Isten jött el a táborba. Aztán ezt mondták: 8. Jaj nekünk, hiszen ilyesmi nem történt sem tegnap, sem tegnapelőtt! Jaj nekünk! Ki ment meg bennünket ennek a felséges Istennek a kezéből? Ez az Isten, aki az egyiptomiakat mindenféle csapással verte meg a pusztában! 9. Filiszteusok! Legyetek szilárdak! Legyetek férfiak, hogy rabszolgáikká ne legyetek a hébereknek, mint ahogy ők a mi rabszolgáink voltak! Legyetek férfiak és úgy harcoljatok! 10. A filiszteusok harcoltak is úgy, hogy megverték Izraelt s haza futott ki-ki sátorába. Igen nagy lett a vereség! Harminc ezer gyalogos esett el Izraelből. 11. Elvitték Isten ládáját és Éli két fia, Hofni és Fineás meghaltak. 12. Azon a napon egy benjáminita férfi elfutott a csatasorból Silóba széttépett ruhákkal, földdel a fején. 13. Amikor odaért, Éli kémlelve ült az út mellett székén, mert reszketett a szíve Isten ládájáért. Mikor a férfi odaért, hogy hírt adjon a városban, az egész város kiáltozni kezdett. 14. Mikor Éli meghallotta a kiáltozás hangját, megkérdezte: Miért zajong és háborog a tömeg? Az a férfi sietve jött és jelentette Élinek. 15. Éli akkor kilencvennyolc éves volt; a szeme meredt lett, látni nem tudott. A férfi így szólt Élihez: 16. Én a csatasorból jövök; én a csatasorból futottam ma el! – Mi történt, fiam? – kérdezte. 17. A hírnök így felelt: Izrael megfutott a filiszteusok elől; nagy volt az öldöklés a nép között; két fiad is halott, Hofni és Fieás és az Istennek ládáját elvitték! 18. Mikor Isten ládáját említette, Éli hátra esett a székről a kapu mellé, nyakát szegte és meghalt, mert már öreg és nehéz volt. Negyven éven át ítélte volt Izraelt. 19. Menye, Fineás felesége viselős volt, már a szülés előtt. Amikor meghallotta a hírt, hogy az Istennek ládáját elvitték és hogy apósa és férje halott, lekuporodott és szült, mert a fájdalmak rájöttek. 20. Hogy eljött halálának ideje, így szóltak a fölője hajoló nők: Ne félj! Hisz fiat szültél! De nem felelt, szíve ügyet sem vetett rá, 21. hanem a fiút Ikábódnak nevezte, ami azt jelenti: elment Izraeltől a dicsőség! Amiatt, hogy Istennek ládáját elvitték, továbbá apósa és férje miatt, 22. elment Izraeltől a dicsőség – mondta – mert elvitték Istennek ládáját!

V.

1. A filiszteusok pedig magukhoz vették az Isten ládáját és elvitték azt Ebenháézerből Asdódba. 2. Majd fogták a filiszteusok Isten ládáját és bevitték Dágon házába és odaállították Dágon mellé. 3. Mikor az asdódiak másnap kora reggel fölkeltek, Dágon Jahve ládája előtt arcával a földre esve találták. Fölvették Dágon és visszatették helyére. 4. De amikor másnap, korán fölkeltek, Dágon Jahve ládája előtt arcával a földre borulva volt; amellet Dágon feje és két kezefeje eltörve a küszöbön heverték: Dágonon csak a törzse maradt meg. 5. Ezért aztán Dágon papjai, s aki csak bemegy Dágon házába, a

mai napig nem lépnek Dágon küszöbére. 6. Jahve keze azonban ránehezedett az asdódiakra, rémületbe ejtette őket s kelésekkel sújtotta Asdódot és határát. 7. Mikor aztán az asdódiak látták, hogy a dolog ennyire jutott, így szóltak: Ne lakjék Izrael Istenének ládája nálunk, mert keményen sújt bennünket és Istenünket, Dágont az Ő keze. 8. Szétküldtek tehát és összegyűjtötték magukhoz a filiszteusok összes fejedelmeit. Akkor aztán így szóltak: Mit tegyünk Izrael Istenének ládjával? Azok ezt felelték: Térjen Gátba Izrael Istenének ládája! S Gátba vitték Izrael Istenének ládját. 9. Miután odavitték azt, Jahve keze nagy felfordulás alakjában a városra nehezedett, megverte a város lakóit kicsinytől nagyig: kelések fedték el őket. 10. Ekkor Ekronba küldték Isten ládját. De az történt, hogy amikor Ekronba bevonult Isten ládája, így kiáltottak az ekroniak: Rám hozták Izrael Istenének ládját, hogy megöljenek engem és népemet! 11. Erre szétküldtek és összegyűjtötték a filiszteusok összes fejedelmeit és így szóltak: Küldjétek vissza Izrael Istenének ládját, térjen vissza a helyére, hogy meg ne öljön minket és népünket. Ugyanis halálos ijedelem szállt minden városra, Isten keze igen súlyosan nehezedett rájuk. 12. Azokat az embereket, akik nem haltak meg, kelésekkel verte meg s a város segélykiáltása az édig szállt.

VI.

1. Miután a frigyláda hét hónapig a filiszteusok területén volt, 2. a filiszteusok hívták a papokat és a jósokat és megkérdezték tőlük: Mit tegyünk Jahve ládjával? Adjátok értésünkre, hogy hogyan küldjük vissza a helyére! 3. Azok így feleltek: Ha elkülditek Izrael Istenének ládját, ne küldjétek el üresen, hanem küldjétek vissza vele vétkeességi áldozatot: akkor meggyógyultok, s egyúttal megtudjátok, hogy miért távozik el a keze tőletek. 4. Megkérdezték: Mi legyen az a vétkeességi áldozat, melyet vele el kell küldenünk? Azok ezt felelték: A filiszteus fejedelmek száma szerint öt arany kelést és öt arany egeret; mert ugyanaz a csapás van mindnyájukon és a ti fejedelmeiteken. 5. Ha elkészítitek keléseitek képmását és egereitek képmását, melyek a földet pusztítják, és ha dicsőséget adtok Izrael Istenének, akkor talán könnyebb lesz keze rajtatok és isteneiteken és földeteiken! 6. Miért keményítenétek meg szíveteiket, mint ahogy Egyiptom és a fáraó megkeményítették szívüket. Úgyhogy, mihelyt erejét megmutatta rajtuk, kiengedték a hébereket s azok elmentek. 7. Most hát szerezzetek be s készíttetek egy új szekeret és két szoptatós tehenet, melyeken még nem volt iga; fogjátok be a teheneket a kocsiba, borjaikat azonban vigyétek vissza a házba; 8. aztán fogjátok meg Jahve ládját és tegyétek a kocsira. Az arany egereket, melyeket vétkeességi áldozatul adtok vele, helyezétek oldalára a kocsiládjába. Ezzel bocsássátok azt útjára, hadd menjen! 9. Aztán majd meglátjátok: Ha a kocsi hazafele Bétsemesnek megy fölfelé, akkor ő okozta nekünk ezt a nagy bajt; ha nem, akkor megtudjuk, hogy nem az ő keze vert meg minket; csak véletlen történt velünk. 10. Azok a férfiak így is cselekedtek. Fogtak két szoptatós tehenet, azokat fogták be a kocsiba. Borjaikat pedig visszatartották

a házban. 11. Azután rátették Jahve ládáját a kocsira, mellé a kocsiládát, az arany egereket és a daganatok képmásait. 12. A tehenek aztán útjukat egyenest Bétsemes felé vették; folytonos bőgés közben egyre a csinált úton haladtak, sem jobbra, sem balra le nem tértek. A filiszteus fejedelmek nyomukban haladtak Bétsemes határáig. 13. A bétsemesiek éppen a búzát aratták a lapályban. Mikor egyszer fölemelték szemüket, meglátták a ládát és megőrültek annak látásán. 14. Mikor a láda a bétsemesi Józua mezejéhez ért, ott megállott. Ott volt egy nagy kő. Itt széthasogatták a kocsi fáját és a teheneket égő áldozatul megáldozták Jahvénak. 15. A lévíták leemelték Jahve ládáját és a vele levő kocsiládát, melyben az aranytárgyak voltak és ráhelyezték a nagy kőre. A bétsemesi férfiak aznap égő áldozatokat vittek és véres áldozatokat öltek Jahvénak. 16. Mikor a filiszteus fejedelmek látták ezt, aznap visszatértek Ekronba. 17. Azok az arany daganatok, melyeket a filiszteusok vétkességi áldozatul vittek Jahvénak, a következő célt szolgálták: egy volt Asdóért, egy Gázáért, egy Askelonért, egy Gátért, egy Ekronért. 18. Hozzájárultak az arany egerek, ama filiszteusok összes városainak száma szerint, akik az öt fejedelemhez tartoztak a megerősített városoktól le a nyílt helyeken lakók falvaiig. Az a nagy kő, melyen Jahve ládáját megpihentették, a mai napig ott áll a bétsemesi Józua mezején. 19. Jahve megverte a bétsemesieket, mert a ládába belenéztek. Megvert a nép közül hetven embert. A nép gyászolta, hogy Jahve a nép között nagy csapással vert meg egyeseket. 20. Ki állhat meg Jahve szíve előtt? – szoltak bétsemesiek. – Szentséges Isten Ő! Vajon kihez megy föl majd mi tőlünk? 21. Ezzel követeket küldöttek Kirját-Jearim lakosaihoz, ily üzenettel: visszaküldötték a filiszteusok Jahve ládáját; jertek alá, vigyétek fel azt magatokhoz!

VII.

1. Erre eljöttek a kirját-jeárimbeliek, fölvitték Jahve ládáját és bevitték azt a magaslaton Abinádáb házába. Azután annak fiát, Elsézárt megszentelték, hogy őrizze Jahve ládáját. 2. Azóta, hogy a láda Kirját-Jearimban megtelepedett, sok nap múlt el, húsz esztendő lett belőle és Izrael egész háza csupa sóhajtás volt Jahve után. 3. Sámuel ekkor így szólt Izrael egész házához: ha egész szívetekkel szándékoztok megtérni Jahvéhoz, az idegenből való isteneket távolítsátok el magatok közül, az astartékat. Szíveteket irányozzátok Jahve felé. Őt szolgáljátok egyedül s akkor Ő megment titeket a filiszteusok kezéből! 4. Erre Izrael fiai eltávolították a baálokat és astartékat és egyedül Jahvénak szolgáltak. 5. Sámuel aztán kimondotta: gyűjtsétek össze egész Izraelt Micpába, hogy imkádkozzam értetek Jahvéhoz. 6. Össze is gyűltek Micpába, vizet merítettek és kiöntötték Jahve elé. Azon a napon böjtöltek ott és így szoltak: vétkeztünk Jahve ellen! Sámuel Micpában ítélkezett Izrael fiain. 7. Mikor meghallották a filiszteusok, hogy Izrael fiai összegyűltek Micpába, a filisztus fejedelmek fölvonultak Izrael ellen. Ahogy Izrael fiai ezt meghallották, félni kezdtek a filiszteusoktól. 8. És így szoltak Izrael fiai Sámuelhez: Ne hallgass, hanem kiálts értünk Jahvéhoz, Istenünkhöz, hogy szabadítson

meg a filiszteusok kezéből! 9. Sámuel erre fogott egy még tejen élő bárányt és felvitte azt egészen égő áldozatul Jahvénak. 10. Ekkor Sámuel kiáltott Izraelért Jahvéhoz és Jahve felelt neki. Mialatt Sámuel éppen az égő áldozatot vitte föl, a filiszteusok pedig harccal támadták meg Izraelt, Jahve ama napon erős hangon mennydörgött a filiszteusok fölött s ezzel összezavarta őket, úgyhogy vereséget szenvedtek Izrael előtt. 11. Erre az izraelita férfiak kivonultak Micpából, üldözőbe vették a filiszteusokat és Bétkáron alulig verték őket. 12. Sámuel pedig fogott egy követ, felállította azt Micpa és Sém között és az Ebenháézer nevet adta neki. Eddig megsegített minket Jahve! – mondotta. 13. Ezzel megaláztattak a filiszteusok, úgyhogy nem folytatták az Izrael határába való behatolást. Sámuel egész ideje alatt a filiszteusokra nehezedett Jahve keze. 14. Visszatértek Izraelhez azok a városok is, melyeket a filiszteusok Izraeltől elvettek, Ekrontól Gádig. Határukát is kimentette Izrael a filiszteusok kezéből. Békesség támadt Izrael és az emoreusok között. 15. Sámuel életének egész ideje alatt törvényt ült Izraelen. 16. Évről-évre bejárta Béthelt, Gilgált és Micpát és mind ezeken a helyeken törvényt ült Izraelen. 17. Azután visszatért Rámába, mert ott volt a lakása s ott is törvényt ült Izraelen; ott oltárt is emelt Jahvénak.

VIII.

1. Amikor aztán Sámuel megvénült, fiait tette Izraelen bírakká. 2. Elsőszülött fiának neve Joel volt, másikanak neve Abija. Ezek Beérsebában bíraskodtak. 3. De fiai nem jártak az ő útjain, hanem a nyereség felé hajoltak, megvesztegetést fogadtak el és elcsavarták az ítéletet. 4. Egybegyűltek hát Izrael összes vénei, elmentek Sámuelhez Rámába 5. és így szóltak hozzá: lám, te megvénültél, fiaid nem járnak a te utadon: Így hát helyezz fölénk királyt, hogy az ítéljen minket úgy, ahogy a nemzeteknél van! 6. Sámuel azonban rossznak látta a dolgot, azt, ahogy mondták: adj nekünk királyt, hogy az ítéljen minket! Úgyhogy Sámuel Jahvéhoz fordult könyörgéssel. 7. Jahve ellenben így szólt Sámuelhez: Hallgass a nép szavára mind abban, amit mondanak neked, mert nem téged vetettek meg, hanem Engemet vetettek meg, hogy ne legyek király rajtuk. 8. Pontosan úgy, ahogy azóta, hogy Egyiptomból fölhoztam őket, a mai napig cselekedtek, hogy elhagytak Engem s más isteneknek szolgáltak, úgy cselekesznek veled is! 9. Így hát hallgass szavukra, de tégy erős bizonyoságot s úgy add tudtukra a király jogát, aki uralkodni fog rajtuk! 10. Sámuel azután elmondta a népnek Jahve összes beszédeit, azoknak, akik királyt kértek tőle. 11. Ez lesz a király joga, – szólott - aki majd uralkodni fog rajtuk: elviszi fiaitokat és szekereihez és lovaihoz alkalmazza őket; szekere előtt fognak futni. 12. Elviszi őket, hogy ezredesekké, ötvenedesekké tegye őket; hogy szántását végeztesse velök, learattassa velük aratását, fegyvereket és lószerszámokat csináltasson velök. 13. Elviszi majd leányaitokat fűszerkészítőknek, szakácsoknak és pékeknek. 14. Elveszi majd legjobb szántóföldeiteket, kertjeiteket és olajfásaitokat és szolgálóinak ajándékozza azokat. 15. Veteményes kertjeitekből és gyümölcsöseitekből

tizedet szed, hogy kamarásait és szolgálóit fizethesse. 16. Elveszi rabszolgáitokat és szolgálóitokat, legjobb ökreiteket és szamaraitokat és saját gazdaságában fogja használni őket. 17. Tizedet vesz juhaitokból és ti magatok lesztek az ő szolgálói. 18. Ha aztán akkor, mikor a király itt lesz, keservetekben kiáltani fogtok, Jahve nem fog felelni nektek! 19. Ámde a nép vonakodott Sámuel szavára hallgatni. – Nem így van – szóltak – csak legyen király fölöttünk! 20. Legyünk mi is olyanok, mint a nemzetek valamennyien! Királyunk üljön törvényt rajtunk, Ő vonuljon ki előttünk és harcolja harcainkat! 21. Mikor Sámuel meghallgatta a nép minden szavát, elmondta azokat Jahve fülébe. 22. Jahve pedig így felelt Sámuelnek: Hallgass szavukra, és adj nekik királyt. Sámuel ezután ezt mondta Izrael férfaiinak: Eredjete el, ki-ki a maga városába!

IX.

1. Volt egy Benjáminból való ember, a neve Kis; Abiél fia volt, az Cerór fia, az Bekhorat fia, az Afiach fia, benjámini ivadék, tehetős vitéz. 2. Ennek volt egy fia, kinek neve Saul volt; ifjú volt és szép, Izrael fiai közül senki sem volt szebb nálánál. 3. Saul atyjának, Kisnek elvesztek aztán a szamarai és Kis ezt mondta fiának, Saulnak: Végy a legények közül egyet magadhoz, kelj föl, eredj, keresd meg a szamarakat! 4. Bejárták Efraim hegységét, majd bejárták Sálisá földjét, de nem találták. 5. Mikor a Cuf földre jutottak, Saul így szólt a vele levő legényhez: Jer, térjünk vissza, hogy atyám, elhagyván a szamarak gondját, értük ne kezdjen aggódni! 6. Az azonban ezt felelte: Lásd, Isten embere ebben a városban van. Ennek az embernek nagy a tekintélye; minden, amit mond, biztosan bekövetkezik, menjünk hát oda, talán megmutatja nekünk az utat, amelyen mennünk kell. 7. Saul azt válaszolta legényének: De lásd, ha elmegyünk, mit viszünk annak a férfiúnak? A kenyér kifogyott edényeinkből; nincs velünk semmi, amit vihetnénk az Isten emberének! 8. De a legény újra így szólt Saulnak: Nézd csak - mondta – kezembe került egy negyed sékel ezüst; odaadom, az Isten emberének, hogy megmondja nekünk az utunkat. 9. Azelőtt Izraelben így szóltak, mikor Istent megkérdezni mentek: Jertek, menjünk a Látnokhoz! Mert, akit ma prófétának neveznek, azt azelőtt látnoknak hívták. 10. Jó a beszéded! – szólt Saul a legényéhez – Jer, menjünk! És elmentek a városba, amelyben Isten embere volt. 11. Amikor éppen fölmenőben voltak a városba fölvivő úton, lányokra bukkantak, kik vizet meríteni jöttek ki. Megkérdezték tőlük: Itt van-e a látnok? 12. Azok így válaszoltak: Itt van! Éppen előtted jár! Siess hát, mert ma érkezett a városba, mert a nép ma áldozatot öl a magaslaton. 13. Mikor a városba beértek, éppen meg fogjátok őt találni, mielőtt a magaslatra fölmegegy, hogy ebédeljen, mert a nép addig nem eszik, amíg ő föl nem megy; mert ő áldja meg az áldozatot és csak azután esznek a meghívottak. Menjete hát föl, mert ma megtaláljátok őt. 14. Be is mentek a városba. Éppen mikor bemenőbe voltak a városba, Sámuel velök szembe jött ki a városból, hogy fölmenjen a magaslatra. 15. Egy nappal előbb, mint ahogy Saul megérkezett, Jahve megnyitotta Sámuel fülét e szóval: 16. Holnap ilyenkor egy férfit

küldök hozzád Benjámin földéről. Kend föl azt fejedelemmé népemem, Izraelen! Ő fogja megszabadítani népemem a filiszteusok kezéből, hiszen rátekintettem népemre, mert kiáltása hozzám hatolt. 17. Mikor Sámuel meglátta Sault, Jahve megszólította őt: Íme, az az ember, akiről azt mondtam neked: Ez fogja fékezni népemem! 18. Saul közelebb lépett Sámuelhez a kapu belsejében s megszólította: Mondd csak meg nekem, hol a látnok háza! 19. „Én vagyok a látnok” felelt Sámuel Saulnak. „Menj föl előttem a magaslatra; ma velem esztek! Reggel majd elbocsátalak s majd megjelentek neked mindent, ami a szívemen van. 20. Az elveszett szamarakon, melyeket ma harmadnapja elvesztettél, ne aggódjék szíved, mert megtalálták őket! S ugyan kié Izrael minden kívánatos dolga, ha nem a tiéd és atyád egész házáé? 21. Saul ezt felelte: Vajon nem benjámini vagyok-e én, Izrael legkisebb törzséből? Nem kisebb-e az én nemzetségem Benjámin törzsének minden nemzetségénél? Hogy mondhatasz hát nekem ilyen szavakat? 22. Sámuel fogta Sault és legényét, bevitte őket a terembe és a meghívottak közt a főhelyet adta nekik. Az emberek mintegy harmincan voltak. 23. Majd így szólt Sámuel a szakácshoz: Add ide az a részt, amit odaadtam neked, mely felől azt mondtam neked: tedd fére magadnál! 24. Ekkor a szakács fölemelte a combot s a rajta levőt, odatette Saul elé s így szólt: Íme, itt a félretett rész, vedd magad elé és egyél, mert erre a kitűzött időre őriztük meg neked, amikorra összehívtam a népet! Azon a napon Saul együtt evett Sámuellel. 25. Mikor alámentek a magaslatról a városba, Sámuel beszélgetett Saullal a fedélen. 26. Másnap korán keltek. Ahogy fölkelt a hajnal, Sámuel fölkiáltott Saulhoz a fedélre: Kelj föl, hadd bocsássalak el! Saul fölkelt, aztán kimentek ketten, ő és Sámuel az utcára. 27. Éppen mikor alászállóban voltak, a város szélén Sámuel megszólította Sault: Mondd meg a legénynek, hogy menjen előre elénk! Az előre ment és Sámuel folytatta: Te meg állj meg most, hadd hallassam veled Isten szavát!

X.

1. Erre Sámuel elővette az olajos flaskát, Saul fejére öntötte és megcsókolta őt; majd így szólt: Hát nem Jahve kent föl téged, hogy örökségén fejedelem légy? 2. Amikor most eltávozol tőle, Benjámin határán, Celczehnál, Ráchel sírjánál két férfira fogsz bukkanni, kik ezt mondják neked: megtalálták a szamarakat, melyeket keresni mentél! Apád elvetette már a szamarak gondját s miattatok aggódik! Azt mondja: Mit tegyek a fiamért? 3. Mikor onnan tovább mégy, és Tábor tölgyeséhez jutsz, három emberrel fogsz találkozni, kik Béthelbe mennek föl Istenhez; az egyik három gödölyét fog vinni, a másik három kerek kenyeret, a harmadik egy tömlő bort. 4. Majd békességet kívánnak neked s neked adnak két kenyeret, te meg fogadd el kezükből. 5. Ezután Isten Gibeájába fogsz érni, hol a filiszteusok előrsei vannak; éppen mikor belépsz a városba, a próféták egy kötelékébe botlasz bele, amint a magaslatról szállnak alá, előttük hárfa, kézi dob, flóta, citera szól majd, ők meg prófétálnak (nyelven szólnak). 6. Ekkor rád fog szállni

Jahve Szelleme s te is velök fogsz prófétálni. És átváltozol más emberré. 7. Majd amikor eljönnek rád ezek a jelek, tedd, amire kezed talál (ami kezed ügyébe jön), mert Isten veled lesz! 8. Szállj le csak előttem Gilgálba, s amikor majd én leszálok hozzád, hogy égőáldozatot vigyek föl és véres áldozatokat öljek, hét napig várj rá, míg hozzád megyek, s akkor majd tudatom veled, mit kell tenned. 9. Az történt, hogy amikor hátat fordított Sámuelnek, hogy elmenjen tőle, Jahve elváltottatta őt, más szívet adott neki. Aznap mind ezek a jelek bekövetkeztek. 10. Mikor bementek Gibeába s egy próféta – kötelék jött velök szembe, Isten Szelleme rászállott és közöttük prófétált. 11. Ekkor a nép közül mindazok, akik régebbről ismerték őt s látták, hogy a prófétákkal együtt prófétál, így szóltak egymáshoz: Mi történt a Kis fiával? Saul is a próféták közt van? 12. Ekkor megszólalt onnan egy férfi; megkérdezte: No, és ki az apjuk? Azért lett példaszóvá: Saul is a próféták között van? 13. Amikor véget ért a prófétálása, fölment a magaslatra. 14. Ekkor Saul nagybátyja megkérdezte tőle és legényétől: Hová mentetek? A szamarakat mentünk keresni – felelték – s mikor láttuk, hogy nincsenek, elmentünk Sámuelhez. 15. Mondd csak meg nekem, mit mondott nektek Sámuel – kérdezte tovább Saul nagybátyja. 16. Saul ezt felelte nagybátyjának: Megmondta nekünk, hogy megtalálták a szamarakat. A királyság dolgáról azonban nem mondta meg neki, hogy mit mondott Sámuel. 17. Sámuel aztán összekiáltotta a népet Jahvéhoz Micpába. 18. Ott így szólt Izrael fiaihoz: Így szólt Jahve, Izrael Istene: Vajon nem én hoztam-e fel Izraelt Egyiptomból? Vajon nem én mentettelek- e ki az egyiptomiak kezéből s mind azoknak a királyságoknak kezéből, melyek szorongattak titeket? 19. Ti ma mégis megvetettétek Isteneteket, ki minden bajotokból és szorongatásotokból a ti szabadítótok és azt mondottátok neki: Királyt tégy fölénk! Most hát álljatok Jahve elé törzseitek szerint és ezredeitek szerint! 20. Ezzel Sámuel Izrael összes törzseit előléptette. 21. A sors Benjámint törzsét érte. Majd előléptette nemzetségei szerint Benjámint törzsét s a sors a matriták nemzetségét érte. Aztán Kis fiát, Sault érte a sors. Keresték őt, de nem találták. 22. Még megkérdezték Jahvét a felől, hogy eljött-e vagy nem, ez az ember. Jahve ezt felelte: A málha között bujkál! 23. Odafutottak s elhozták onnan. Aztán odaállították a nép közepébe s az egész nép közül vállával és azon felül kimagaslott. 24. Ekkor Sámuel az egész néphez beszédet tartott: Látjátok-é kit választott ki néktek Jahve? Nincs hozzá hasonló az egész nép között! Erre az egész nép ujjongani kezdett s ezt kiáltozták: Éljen a király! 25. Ezután Sámuel elmondotta a nép előtt a királyság jogát, azt könyvbe írta s letéteménybe helyezte Jahve előtt. Majd Sámuel elbocsátotta az egész népet, kit-kit a maga házába. 26. Saul is hazament Gibeába. Elkísérték őt a derék férfiak, kiknek szívét Isten megérintette. 27. De néhány béliálfai ezt mondta: mit tud rajtunk ez szabadítani? Megvetették őt s nem vittek neki ajándékot. De ő úgy tett, mintha néma volna.

XI.

1. Náchás ammóni király hadba vonult és a gileádbeli Jábesnál tábort ütött. Erre a jábesi férfiak valamennyien ezt mondták: Köss velünk szövetséget, s akkor szolgálni fogunk téged! 2. Az ammoni Náchás ezt a feleletet adta: Egy feltétel alatt kötök veletek szövetséget, ha mindenikötöknek kiszúrhatom a jobb szemét s ezzel egész Izraelt meggyalázhatom. 3. Jábes vénei ezt válaszolták: Hagyj nekünk hét napot, hogy követeket küldhessünk Izrael egész határába. Ha senki sem szabadít meg bennünket, akkor kimegyünk hozzád. 4. Elmentek a követek Saul Gibejába s elbeszélték a dolgokat a nép füle hallatára. Erre az egész nép hangos sírásba tört ki. 5. Saul éppen a legelőről hazatérő csordát követte s megkérdezte: Mi baja a népnek, hogy sír? Elbeszélték neki a jábesi férfiak szavait. 6. Ahogy Saul ezeket a szavakat meghallotta, Isten Szelleme rohanta meg, s haragja igen fellángolt. 7. Fogott egy pár ökröt, feldarabolta s követek útján szétküldte Izrael egész határába ezzel az üzenettel: Így fognak tenni annak a marháival, aki nem vonul ki Saul után és Sámuel után. Jahve félelme esett a népre s egy emberként kivonultak. 8. Bezekben szemlét tartott fölöttük s háromszázezen voltak Izrael fiai s harmincezen Juda fiai. 9. A követeknek meg, akik jöttek volt, ezt válaszolták: Így szóljatok a gileádi Jábes férfiaihoz: 10. Holnap, mikor fölmelegszik az idő, eljut hozzátok a szabadítás! A követek elmentek, s amikor elmondták a hírt a jábesieknek, azok igen megörültek. A jábesiek erre ezt üzenték: Kimegyünk hozzátok s akkor azt tehettek velünk, ami jónak látszik szemetekben! 11. Másnap aztán Saul három részre osztotta anépet. Ezek a reggeli őrváltáskor behatoltak a táborba, s addig verték az ammoniakat, míg fel nem melegedett a nappal. Aki megmaradt, szétfutott, de úgy, hogy nem maradt kettő együtt. 12. A nép aztán így szólt Sámuelhez: Ki kérdezgette: Saul uralkodjék rajtunk? Adjátok ki azokat az embereket, hadd öljük meg őket! 13. De Saul így szólt: Ezen a napon egy ember se haljon meg! Mert ma támasztott Jahve szabadítást Izraelben. 14. Sámuel pedig ezt mondta a népnek: Jertek, menjük el Gilgálba és ott újítsuk meg a királyságot! 15. Erre az egész nép Gilgálba ment és ott Gilgálban, Jahve színe előtt királlyá tették Sault. Ott aztán békeáldozatokat öltek és Saul is, Izrael összes férfiai is igen nagy örömmel örvendeztek.

XII.

1. Sámuel aztán így szólt egész Izraelhez: Hát hallgattam szavatokra mind abban, amit mondtatok nekem, királyt tettem fölétek! 2. Most hát király jár előttetek, míg én megöregedtem, megöszültem, úgyhogy fiaim már közöttetek vannak. 3. Én is előttetek jártam ifjúságomtól a mai napig. Most azért feleljetek nekem, kérlek, Jahve előtt és az Ő felkentje előtt, kinek az ökrét vettem el? Kinek a szamarát vettem el? Kin követtem el erőszakot? Kit törtem össze? Kinek kezéből fogadtam el vesztegetést, hogy vele szemben behunyjam szememet? Meg fogom téríteni nektek! 4. Nem követtél el rajtunk

erőszakot – felelték azok - Nem törtél össze minket, nem vettél el senki kezéből semmit! 5. Tanúm Jahve – szólott hozzájuk Sámuel - és tanúm az Ő felkentje e mai napon ti ellenetek, hogy kezemben semmit sem találtatok! És szólott a nép: Úgy van. 6. Tanú Jahve – szólott újra Sámuel – aki Mózeszt és Áront alkotta, s aki atyáitokat Egyiptomból fölvezette; hát 7. most álljatok elő, hadd pereljek veletek Jahve színe előtt, hadd tárjam elétek Jahve minden igazságosságát, melyet veletek és atyáitokkal cselekedett! 8. Mikor Jákób Egyiptomba ment, atyáitok Jahvéhoz kiáltottak, Jahve elküldte Mózeszt és Áront s azok atyáitokat kihozták Egyiptomból; Ő pedig letelepítette őket erre a helyre. 9. Ám ők elfelejtkeztek Istenükről, Jahvéról, úgyhogy aztán ő eladta őket Sziszzerának, a chácori hadvezérnek a kezére és a filiszteusoknak kezére; továbbá Moáb királyának kezére s azok háborúskodtak velük. 10. Mikor azonban Jahvéhoz kiáltottak s azt mondták: Vétkeztünk, mert elhagytuk Jahvét s a Báloknak és Astartéknak szolgáltunk! Most hát ments meg minket ellenségeink kezéből és neked fogunk szolgálni! 11. Jahve erre elküldötte Jerubbaált, Bedánt, Jeftét és Sámuel-t és megmentett titeket köröskörül ellenségeitek kezéből, úgyhogy biztonságban lakoztatok. 12. Amikor láttátok, hogy Náchás Ammon fiainak királya ellenetek vonul, így szóltatok hozzá: Ne így legyen, hanem király uralkodjék rajtunk; bár istenetek Jahve a ti királyotok! 13. Most hát itt van a király, akit választottatok, akit kértetek! Lám királyt adott Isten fölétek. 14. Ha féltitek Jahvét s Őt szolgáljátok, ha hallgattok szavára s nem szegültök ellene, Jahve beszédének, ha ti is és a király is, aki rajtatok uralkodik, Isteneteknek, Jahvénak nyomában jár, akkor Jahve veletek lesz! 15. De ha nem hallgattok Jahve szavára, ha ellene szegültök Jahve beszédének, akkor Jahve keze ellenetek lesz, mint atyáitok ellen volt! 16. Álljatok hát most elő és lássátok azt a nagy dolgot, melyet szemetek előtt cselekedni készül! 17. Ugye, hogy búzaaratás van most? Kiáltani fogok Jahvehoz és Ő mennydörgést és esőt fog adni, hogy megtudjátok és meglássátok, hogy Jahve szemében milyen gonoszat követtetek el, amikor királyt kértetek magatoknak! 18. Ekkor Sámuel Jahvehoz kiáltott s Jahve aznap mennydörgést és esőt adott, úgyhogy az egész népet nagy félelem fogta el Jahveval és Sámuellel szemben. 19. Majd az egész nép így szólt Sámuelhez: Imádkozzál Istenedhez, Jahvehoz szolgálidért, hogy meg ne haljunk azért, hogy összes vétkeinket még azzal is megtoldottuk, hogy királyt kértünk magunknak! 20. Ne féljete! Felelte Sámuel a népnek, - ha el is követtétek mind ezt a nagy gonoszságot, most már ne távozzatok el Jahve nyomdokaitól, hanem teljes szívetekkel szolgáljatok Neki! 21. Ne távozzatok el az ürességek követésére, melyek nem használnak, és meg nem mentenek, mert ürességek! 22. Hiszen Jahve az Ő nagy Nevéért nem veti el népét, hisz ahhoz fogott hozzá Jahve, hogy titeket népévé tegyen! 23. Távol legyen tőlem is, hogy Jahve ellen vétkezzem azzal, hogy abbahagyjam az érettetek való imádkozást! Ellenkezőleg, a jó és egyenes utat akarom továbbra is mutatni nektek! 24. Csak féljétek Jahvét és szolgáljatok Neki egész szívetekkel, s hűséggel, hisz látjátok, hogy mily nagy dolgot tett veletek! 25. De ha ti mindenképp gonoszat tesztek, elragadtattok ti is, királyotok is!

XIII.

1. Saul 30 éves volt, amikor királyságba jutott és két évig uralkodott Izraelen; 2. háromezer embert választott magának Izraelből. Kétezer ember Saullal volt Mikmásban és Bétel hegységében. Ezer Johantánnal volt Benjámin Gibeájában; a nép többi részét Saul mind hazaküldötte hajlékába. 3. Jonatán azután megverte a filiszteusok előőrsét, amely Gebában volt. A filiszteusok meghallották a dolgot; Saul pedig az egész országban megfúvatta a kürtöt, ezt üzenve: Hadd hallják meg a héberek! 4. Meg is hallotta egész Izrael: megverte Saul a filiszteusok előőrsét, amely Gebában volt. Meg ezt is: búze van Izraelnek a filiszteusok között! Erre összekiáltották a népet Saul nyomába, Gilgálba. 5. A filiszteusok is összegyűltek, hogy Izrael ellen harcoljanak. Harmincezer kocsi, hatezer lovas és oly tömegű nép, mint a tenger partján a fövény. Fölvonultak, táborba szálltak Mikmásnál, Bét-Áventől keletre. 6. Mikor az izraelita férfiak látták, hogy bajban vannak, - mert szorongatva volt a nép- elbújt a nép barlangokba, tüskés sűrűségekbe, sziklák közé, pincékbe és kutakba. 7. Mentek át héberek a Jordánon túl is; Gád és Gileád földre. Saul még Gilgálban volt s a nép mind reszketve követte. 8. Hét napot várt a Sámueltól meghatározott időpontig; de Sámuel nem jött meg Gilgálba. Ekkor a nép elszéledt mellőle. 9. Ekkor Saul így szólt: Hozzatok ide hozzám az egészen égő és a békeáldozatot! S megáldozta az égőáldozatot. 10. De éppen, amikor bevégezte az egészen égő áldozat feláldozását, Sámuel megjött. Saul kiment eléje, hogy megáldja őt (hogy áldást mondjon neki). 11. Mit cselekedtél? – szólította meg Sámuel. Saul ezt felelte: Mikor láttam, hogy a nép elszéledt mellőlem és te nem jössz, a kitűzött napra, a filiszteusok ellenben összegyűltek Mikmásba, így szóltam: 12. Most majd lejönnek a filiszteusok hozzám Gilgálba és én Jahve arcát még nem is engeszteltem! Megembereltem hát magamat és felvittem az égő áldozatot. 13. Sámuel erre azt mondotta Saulnak: Esztelenül cselekedtél! Nem őrizted meg Istenednek, Jahvének parancsolatját, melyet parancsolt néked! Hiszen most szilárdította volna meg Jahve örökre Izraelen való királyságodat! 14. Így hát királyságod nem fog megállani! Szíve szerint való férfit keresett Jahve magának; azt fogja Jahve fejedelemmé rendelni népén, hisz nem őrizted meg, amit Jahve parancsolt néked! 15. Ekkor Sámuel fölkerekedett, s Gilgálból fölment Gibeába, mely Benjáminban van. Saul pedig szemlét tartott a népen, amely vele volt és hatszáz embert találtak. 16. Saul, a fia, Jonatán és a vele lévő nép Benjámin Gébájában voltak; a filiszteusok meg Mikmásnál táboroztak. 17. A filiszteusok táborából három pusztító sereg vonult ki. Az egyik sereg Suál földjére, Ofra felé fordult. 18. Egy sereg pedig Bét-Horon felé fordult és egy sereg a felé a táj felé, amely a puszta irányában, a Hiénás völgyre nyílik. 19. Akkoriban kovácsot egész Izrael földén nem lehetett találni. A filiszteusok ugyanis úgy gondolkodtak: valahogy a héberek kardot vagy lándzsát ne készítsenek! 20. Úgyhogy egész Izrael a filiszteusokhoz járt le, hogy kikovácsoltassa ekevasát, kapáját, fejszóját, vagy ekekését. 21. Ha kicsorbult az

ekevasaknak, kapáknak, a háromágú villáknak, a fejszéknek az éle, s hogy kiegyenesítsék az ösztöke vasát. 22. Háború napján aztán nem lehetett találni kardot vagy lándzsát az egész nép kezében, amely Saullal és Jónatánnal volt. Saulnál és fiánál, Jónatánnál azonban lehetett találni. 23. A filiszteusok előőrsé kivonult a mikmási szorosba.

XIV.

1. Jött egy nap, amikor Saul fia, Jonatán így szólt fegyverhordozó legényéhez: Jer, menjünk át a filiszteus őrséhez, amely ott túl van! Atyjának azonban nem jelentette meg. 2. Saul hatszáz emberrel Gibeá szélén tartózkodott, a Migronban levő gránátfa alatt. 3. Akkor Ikábód testvérenek, Akhitubnak a fia, Achijjá volt a főpap. Ikábód Eli fiának, Fineásnak volt a fia; Silóban ő viselte az efódot. A nép nem tudta, hogy Jonatán elment. 4. Azon a szoroson belül, melyen Jonatán áthaladni igyekezett a filiszteusok őrséhez, volt egy sziklatömb innen és egy sziklatömb túl; az egyiknek neve Bócég volt, a másiknak Szene. 5. Az egyik szikla oszlopként emelkedett fel északon Mikmás előtt, a másik délen, Géba előtt. 6. Jer – szólt Jonatán fegyverhordozó legényéhez – menjünk át ezeknek a körülmetéletleneknek az őrséhez. Talán majd tesz értünk Jahve valamit; hisz Jahvét semmi sem akadályozza abban, hogy sok vagy kevés által szabadítson meg. 7. Tedd meg mindazt, ami szívedben van! – mondta neki a fegyverhordozó. – Menj, amerre vágyad visz! Én veled leszek! Az van a szívemben, ami a tiedben. 8. Hát akkor átmegyünk azokhoz az emberekhez – mondta Jonatán – s megmutatjuk magunkat nekik. 9. Ha így szólának nekünk: Maradjatok nyugton, amíg hozzátok érünk! Lent maradunk és nem megyünk fel hozzájuk. 10. De ha így szólának: Jertek föl hozzánk! Fölmegyünk, mert akkor Jahve kezünkbe adta őket. Ez legyen nekünk a jel! 11. Megmutatták hát magukat mindketten a filiszteusok őrsének. 12. Ni, – mondták a filiszteusok – héberek jönnek elő a lyukakból, ahová elbújtak! Aztán az őrsbeli férfiak megszólították Jonatánt és fegyverhordozóját: Jöjjetek fel hozzánk, hadd mondjunk nektek valamit! Erre Jonatán így szólt fegyverhordozójához: Jöjj fel utánam, mert Jahve Izrael kezébe adta őket. 13. Jonatán most kézzel-lábbal felkúszott s fegyverhordozója nyomában. Azok meg sorra hullottak el Jonatán és fegyverhordozója előtt, ki annak nyomában öldökölt. 14. Az első vérfürdő, melyet Jonatán és fegyverhordozója szereztek, mintegy húsz emberre terjedt ki, körülbelül félakkora területen, amennyit egy igával egy nap alatt szántanak. 15. Ekkor rettegés támadt a mezei táborban s az őrs egész népe között; megrettentek a prédáló csapatok is; reszketett a föld, Istennek félelme ült reá. 16. Saul kémei Benjámin Gibeájában látták, hogy a filiszteusok zajongó tömege folytonos mozgásban van ide és oda. 17. Saul ekkor így szólt a vele levő néphez: Nézzetek utána, hogy ki ment el a velünk levők közül! Utána néztek s Jonatán és fegyverhordozója sehol sem voltak. 18. Erre Saul Achijjához fordult: Hozd ide az Isten lédáját! Mert akkor az Isten lédája Izrael fiaival volt. 19. De amíg Saul a főpappal beszélt,

a filiszteusok táborában a tömeg zajgása mindig nagyobb lett. 20. Saul erre így szólt a főpaphoz: Hátra a kézzel! Ekkor egybekiáltották Sault és az egész vele levő népet és harcba szállottak. Amott mindenki a társa ellen fordította kardját a rettentő zavarodásban. 21. Még azok a héberek is, kik egy idő óta a filiszteusokkal voltak, s a környékről velük együtt jöttek föl a táborba azokhoz az izraelitákhoz pártoltak, akik Saullal és Jonatánnal voltak. 22. Mikor mindazok az izraeliták, akik Efraim hegységében rejtőzködtek, meghallották, hogy a filiszteusok megfutottak, ők is csatlakoztak amazokhoz a csatában. 23. Azon a napon Jahve megszabadította Izraelt. A harc Bét-Avenen túl terjedt. 24. Az izraeli férfiak aznap erős szorongatásban voltak; Saul átokkal kötelezte a népet: Átkozott az, aki estig kenyeret eszik, míg bosszút nem állok ellenségeimen! Az egész ország népe nem is ízlelt kenyeret. 25. Az egész nép egy erdőbe jutott be, hol mezőföld felszínét méz borította. 26. Mikor a nép bement az erdőbe, látták, hogy folyt a méz. De senki sem érintette kezével a száját, mert a nép félt az eskü miatt. 27. Jonatán azonban nem hallotta, hogy atyja megeskette népet; így azután kinyújtotta a kezében levő bot végét és bemerítette a lépes mézbe, majd száját érintette kezével, mire a szeme fölragyogott. 28. Ekkor a nép közül valaki megszólította: Atyád erős esküre kötelezte a népet, hogy átkozott legyen az, aki ma kenyeret eszik! A nép meg elalélt. 29. Zavart keltett atyám az ország népében. – szólott Jonatán – Nézzétek csak, hogy ragyog a szemem, mert ezt a kevés mézet megízleltem. 30. Oh, bárcsak evett volna ma a nép az ellenséges zsákmányból, melyet talált – így azonban a filiszteusok veresége nem lesz nagy. 31. Mikmástól Ajalonig verték aznap a filiszteusokat; de a nép nagyon elfáradt. 32. A nép ekkor a zsákmánynak esett: Juhokat, barmokat, borjakat szedtek maguknak, levágták a földön s a nép véresen evett. 33. De megjelentették Saulnak: Nézd csak, vétkezik a nép Jahve ellen, mikor vérrel együtt eszik! – szóltak. Az így felelt: Hűtlenül cselekedtetek! Gördítsetek hozzám egy nagy követ! 34. Aztán így szólt Saul. Szóródjatok el a nép közé és mondjátok meg nekik: hozza ide hozzám mindenki az ökrét és mindenki a juhát és itt öljétek le. Úgy egyétek, és ne vétkezzetek Jahve ellen azzal, hogy vérrel együtt esztek. Erre az egész népből mindenki odavitte azon az éjjelen a kezében levő ökrét és ott vágta le. 35. Saul pedig oltárt épített Jahvénak. Ez volt az első oltár, melyet Jahvénak épített. 36. Ezután Saul ezt mondta: Menjünk le az éjszaka a filiszteusok után, prédáljunk köztük napfölkeltéig, s ne hagyjunk meg senkit közülük! – Tedd meg mindazt, amit jónak látsz! – mondották. De a főpap ezt mondta: Lépjünk itt Isten elé! 37. Megkérdezte hát Saul az Istent: Lemenjek-e a filiszteusok után? Izrael kezébe adod-e őket? De éppen aznap nem felelt neki. 38. Erre Saul így szólt: Hozzátok ide a nép összes eleit; tudják meg és lássák meg, kiben van ma ez a vétek. 39. Mert amilyen biztos, hogy él Izrael szabadítója Jahve, éppoly igazán meghal az kiben a vétek van, még ha fiamban, Jonatánban volna is! 40. Azután így szólt egész Izraelhez: Ti az egyik oldalon lesztek, én és Jonatán a másik oldalon. – Tedd, amit jónak látsz! – mondta Saulnak a nép. 41. Ekkor Izrael Istenéhez, Jahvéhoz szólott Saul: Adj tökéletes választ! S megfogatékJonatan és Saul; a nép kimenekedék. 42. Ejtsetek

sorsot köztem s fiam Jonatán között! – mondotta Saul a megfogaték Jonatán. 43. Ekkor Saul így szólt Jonatánhoz: Mondd meg nekem, mit tettél! S Jonatán megmondta neki: Bizonyos, hogy botom végivel, mely a kezemben volt csekély mézet ízleltem meg. Itt vagyok, haljak meg! 44. Mire Saul így szólt: Így, meg úgy tegyen Jahve, ez egyszer biztos, hogy Jonatán meghal! 45. De a nép ezt mondotta Saulnak: Vajon meghalhat-e Jonatán, aki ezt a nagy szabadulást szerezte Izraelben? Távol legyen! Ahogy Jahve él, oly biztos, hogy egy hajsza sem eshetik le fejről, a földre! Ellenkezőleg, Jahve cselekedett ezen a napon! S a nép megváltotta Jonatánt, s nem halt meg. 46. Saul aztán visszatért a filiszteusok üldözéséből; a filiszteusok meg helyükre mentek. 47. Saul elfoglalta az Izrael feletti királyságot. Aztán háborút viselt köröskörül minden ellensége ellen: Moáb ellen, Ammon fiai ellen, Edom ellen, Cóbá királyai ellen, a filiszteusok ellen és akármerre fordult, mindenütt szabadítást tapasztalt. 48. Hatalmas dolgokat cselekedett, megverte Amáleket, megmentette Izraelt zsákmányolójának kezéből. 49. Saul fiai Jonatán, Jisvi, Málkisua voltak, s két leányának neve: az elsőszülötté Mérab, a kisebbik neve Mikál volt. 50. Saul feleségének neve Achinoám volt, Achimáac leánya. A hadsereg vezérének neve Abnér volt, Nér fia volt Saul unokabátyja. 51. Saul atyja, Kis és Abnér atyja, Nér Abiél fiai voltak. 52. Saul egész ideje alatt erős volt a filiszteusok elleni háború; Saul ahány vitéz és derék embert látott, magához csatolta.

XV.

1. Sámuel megszólította Sault: Engem küldött el Jahve, hogy tégedet népén, Izraelen királlyá kenjelek. Most hát hallgass Jahve szavainak hangjára! 2. Így szól Jahve, a seregek Istene: Sort kerítettem arra, amit Amálek tett Izraellel, amidőn az úton, amikor Egyiptomból fölhoztam, neki támadt. 3. Most hát eredj és verd le Amáleket; írjátok ki átok-ítélettel mindenét! Ne kíméld, hanem öld le férfitől asszonyig, a virgonc gyermektől a csecsemőig, a baromtól a juhig, a tevétől a szamárig! 4. Saul tudtára adta a dolgot a népnek. Azután szemlét tartott fölöttük Telaimban: kétszázezer gyalogos és tízezer judeai volt. 5. Amikor az amálekiták városához ért, lest állt a patak völgyben. 6. Aztán azt üzenté a kénieknek: Jertek, alájövé távozzatok az amálekiták közül, hogy velük együvé ne számítsalak titeket! Hiszen ti szeretetet gyakoroltatok Izrael összes fiaival, amikor feljöttek Egyiptomból. Erre a kéniek kimentek Amálek közül. 7. Saul ekkor Havilától addig verte amáleket, ahol Sur felé járnak szemben Egyiptommal. 8. Élve fogta el Agágot, Amálek királyát; az egész népen pedig karddal hajtotta végre az átok-ítéletet. 9. Megkímélte azonban Saul és a nép Agágot, a juhoknak és szarvasmarháknak javát, a másod-kihordású állatokat, a bárányokat; mindenből a javát; ezeken nem akarták az átok-ítéletet végrehajtani; de végrehajtották az ítéletet minden dolgon, ami megvetendő és elesett volt. 10. Jahve szava szólott Sámuelhez: 11. Megbántam – mondta, hogy Sault királlyá tettem, mert abbahagyta, hogy engem kövessen, s beszédimet nem valósítja meg. Izzott Sámuel lelke és egész éjjel kiáltott Jahvéhoz. 12.

Reggel korán kelt Sámuel, hogy Saul elé menjen. – Saul Kámelbe ment – jelentették Sámuelnek, ott emlékjelt állított magának; aztán visszakerült és aláment Gilgálnak. 13. Sámuel erre elment Saulhoz. Saul így szólította meg: Jahve áldotta vagy te! Megvalósítottam Jahve szavát! 14. Sámuel megkérdezte: Ugyan micsoda juhbégetés jut a fülembe? Marhabógés az, amit hallok? 15. Az amálekítáktól hozták el őket – felelte Saul. – A nép megkímélte a juhok és marhák javát, hogy áldozni tudjon Istenednek, Jahvénak; a többin pedig végrehajtottuk az átok-ítéletet. 16. Sámuel erre így szólott Saulhoz: Hagyd abba! Hadd mondjam el neked, amit Jahve szólott hozzám az éjjel! – Mondd el! – felelte az néki. 17. Ugye, hogy kicsiny voltál a magad szemében arra, hogy Izrael törzsinek a feje légy? Jahve mégis királlyá kenetett téged Izrael fölött. 18. Aztán elküldött téged egy útra. Azt mondta: Eredj, hajts végre átok-ítéletet bűnösökön, Amáleken, viselj háborút ellene, míg ki nem írtod őket. 19. Miért nem hallgattál hát Jahve szavára? Miért vetted magad a zsákmányra és tettél gonoszt Jahve szemében? 20. De hisz hallgattam Jahve szavára – felelte Saul Sámuelnek. – Elmentem arra az útra, melyre Jahve küldött engem, elhoztam Amálek királyát, Agágot és végrehajtottam az átok-ítéletet Amáleken. 21. A nép vett el juhokat és marhákat a zsákmányból! Az átokra ítéltnek a zsengejét, hogy Istenednek Jahvénak Gilgálban megáldozza! 22. De Sámuel ezt felelte: vajon tetszik-e Jahvénak az égő és véres áldozat úgy, mint mikor valaki engedelmeskedik Jahve szavának? Lásd, jobb az engedelmesség a véres áldozatnál s a Rája figyelés kosok kövérénél! 23. Hisz a jóslás vétkének felel meg az ellenszegülés és a bálványozás hűtlenségének az akaratosság! Mert megvetted Jahve szavát, Jahve is megvetett téged s nem leszel király! 24. Erre Saul ezt mondta Sámuelnek: Vétkeztem, hogy áthágtam Jahve beszédét és a te szavaidat; hogy féltem a néptől és annak szavára hallgattam! 25. Most mégis engedd el vétkemet és térj vissza velem: Hadd hódoljak Jahve előtt! 26. Nem térek vissza veled! – felelte Sámuel Saulnak. Mert Jahve szavát megvetted, Jahve meg téged vetett meg, hogy ne légy király Izraelen. 27. Ekkor Sámuel megfordult, hogy elmenjen; de az belekapaszkodott öltönyének szárnyába és elszakította. 28. Mire Sámuel így szólt hozzá: Isten is elszakította Izrael királyságát rólad e mai napon és felebarátodnak adta, ki jobb nálad! 29. Amellett Izrael Örökkévalója nem hazudik és meg nem bán semmit, mert nem ember Ő, hogy megbánjon valamit. 30. Vétkeztem – szólt az – mégis tisztelj engem meg népem vénei előtt és Izrael előtt. Térj vissza velem, hadd hódoljak Istened, Jahve előtt! 31. Sámuel visszatért hát Sault követve és Saul hódolt Jahve előtt. 32. Megszólalt Sámuel: Hozzátok ide hozzám Amálek királyát, Agágot! Erre negédesen odament hozzá Agág és így szólt: Mégis csak eltávozott a keserű halál! 33. De Sámuel ezt mondta: Mint ahogy a te kardod asszonyokat tett gyermektelenné, úgy lesz gyermektelenné az asszonyok közül a te anyád! Erre Sámuel Jahve előtt darabokra vagdalta Agágot Gilgálban. 34. Sámuel pedig elment Rámába, Saul meg fölment a házába, Saul Gibeájába. 35. Ettől fogva Sámuel nem látta többé Sault a halála napjáig, mert Sámuel gyászt viselt Saulért, Jahve pedig megbánta, hogy Sault Izraelen királlyá tette.

XVI.

1. Jahve megszólította Sámuel: Meddig gyászolod még Sault? Én megvettem őt, hogy tovább ne legyen király Izraelen. Töltsd meg szarudat olajjal s eredj! Elküldelek téged Betlehembe Isaihoz, mert fiai közül néztem ki magamnak királyt. 2. De szólt Sámuel: Hogy mehetnék el? Ha Saul meghallja, megölet engem. - Végy kezedbe egy borjút, egy üszőt – mondta Jahve – s mondd ezt: Jahvénak áldozni jöttem! 3. Hívd meg az áldozásra Isait! Majd én Magam fogom tudtadra adni, mit tégy. Kend föl majd nekem azt, aki felől szólok néked! 4. Sámuel megtette, amit Jahve mondott neki. De amikor elment Betlehembe, a város vénei reszketve mentek eléje s megkérdezték: Békességes a jöveteled? 5. Békességes – mondta. – Jahvénak áldozni jöttem. Szenteljétek meg magatokat és jöjjetek el velem az áldozásra. Aztán megszentelte Isait és a fiait és meghívta őket az áldozásra. 6. Úgy történt, hogy amikor Sámuel belépett, Eliábot pillantotta meg – Bizonyára erre néz Jahve arca, mint az Ő felkentjére! – gondolta. 7. De Jahve így szólt Sámuelhez: Ne nézd az arcát, se magas termetét, mert megvettem őt. Hiszen nem az az ember, amit az emberi szem lát; Jahve a szívet nézi. 8. Ekkor Isai Abinádábot szólította, de amikor elment Sámuel előtt, azt mondta a próféta: ezt sem választotta Jahve! 9. Azután Sammát vitte el előtte Isai, de szólott az: ezt sem választotta Jahve! 10. Isai elvitte Sámuel előtt hét fiát; ámde Sámuel így szólt Isaihoz: ezeket nem választotta Jahve! 11. Vége van a legényeknek? Kérdezte Sámuel Isaitól; ez így felelt: még hátra van a legkisebb, az a nyáját legelteti. – Küldj csak érte, hozasd el, – mondta Sámuel Isainak – mert nem térünk vissza addig, amíg ő ide nem jön! 12. Erre érte küldött s elhozatta. Ő pedig barnapiros, szép szemű, jó arcú gyerek volt. – Kelj föl, kend fel, mert ő az! – mondotta Jahve. 13. Ekkor Sámuel fogta az olajos szarut s fölkenete őt testvéreinek közepette. Attól a naptól kezdve Jahve Szellemé megszállotta Dávidot. Sámuel azután fölkerelkedett s elment Rámába. 14. Jahve Szellemé pedig eltávozott Saultól s Jahvétől küldött gonosz szellem lepte meg őt. 15. Saulnak ekkor ezt mondták szolgálói: Nézd csak, Istennek gonosz szelleme tart megszállva tégedet. Szóljon a mi urunk előtted álló szolgálóidnak, hogy keressenek egy citerapengetéshez értő embert, s amikor rajtad van Isten gonosz szelleme, pengessen citerát és jobban leszesz. 17. Nézzetek ki hát nekem egy pengetéshez jól értő embert! – szólt Saul szolgálóihoz - és hozzátok ide hozzám. 18. Erre megszólalt az egyik apród: Láttam Betlehemben Isainak a fiát, az ért a pengetéshez; amellet erős vitéz, harcos ember. Beszédhez értő, szép termetű és Jahve van vele. 19. Erre Saul követeket küldött Isaihoz, ezt üzenve: Küldd el hozzám fiadat, Dávidot, ki a nyáj mellett van! 20. Erre Isai elővett szamar tehernyi kenyeret, egy tömlő bort, egy kecskegödölyét s fiától, Dávidtól elküldte Saulnak. 21. Mikor Dávid bement Saulhoz, s megállott előtte, az nagyon megkedvelte őt s fegyverhordozójává tette. 22. Ekkor Saul Isaihoz küldött ezzel az üzenettel: Hadd álljon Dávid orcám előtt, mert kegyelmet talált szememben! 23. Mikor aztán Isten Szellemé Saulon volt, Dávid fogta a

citerát s pengette kezével, úgy hogy Saul szorongása megszűnt (tágas lett neki), jobban lett s a gonosz szellem eltávozott tőle.

XVII.

1. A filiszteusok táborozó seregeiket harcra gyűjtötték össze. Mikor a Judához tartozó Szókónál összegyűltek, Szókó és Azéká között Efesz-Damminál ütöttek tábor. 2. Saul és Izrael férfiai is összegyűltek és a terpentinfá völgyében szálltak táborba. Aztán harci rendet álltak a filiszteusokkal szemben. 3. A filiszteusok egy oldalon álltak föl egy hegyen s Izrael a másik oldalon állott fel egy hegyen.

4. Előjött a filiszteusok táborából egy köztes ember, Gátból való, a neve Golját. A magassága hat sing és egy arasz volt, 5. érc sisak volt a fején, pikkelyes páncélba volt öltözve, páncéljának a súlya ötezer réz-siklust nyomott. 6. Érc-sínek voltak a lábán s egy érc dárda a válla között. 7. Lándzsájának a szára olyan volt, mint a takácsok zugolyfája s lándzsájának a hegye hatszáz siklusnyi vas. Pajzhordozója előtt járt. 8. Kiállott és odakiállott Izrael csatarendjeinek: hogy jöttök ahhoz, hogy csatarendben kivonuljatok? – kérdezte tőlük. – Hát nem filiszteus vagyok én s nem Saul rabszolgái vagytok ti? Nézzetek ki magatok közül egy embert s az jöjjön alá hozzám! 9. Ha meg tud harcolni velem s leüt engemet, rabszolgáitokká leszünk; ha ellenben én bírom őt le s én ütöm őt le, akkor ti lesztek a mi rabszolgáink; szolgálni fogtok minket! 10. Majd újra szólt a filiszteus: Én a mai napon gyaláztam Izrael csatarendjeit. Adjatok egy embert harcoljunk meg egymással! 11. Mikor Saul és egész Izrael meghallották a filiszteusnak a szavát, megrettentek és nagyon féltek.

12. Dávid annak az efrata embernek volt a fia, Juda Betleheméből, akinek Isai volt a neve; kinek még volt hét fia. Ez az ember Saul napjaiban öreg volt már; években előrehaladott. 13. Isainak három idősebb fia elment volt már, elmentek Saul nyomában a háborúba. Annak a három fiúnak a neve, kik elmentek a háborúba: Eliáb, az elsőszülött, a második Abinádáb és a harmadik Sammá. 14. Dávid volt a legkisebbik. A három idősebb elment volt Saul után. 15. Dávid meg hol elment Saulhoz, hol visszatért mellőle, hogy atyja nyáját legeltesse Betlehemben. 16. A filiszteus reggel is, este is előjött s negyven napig állott ki magát mutogatni. 17. Isai az időben ezt mondta fiának, Dávidnak: vidd el ezt az egy efa pörkölt gabonát és ezt a tíz kenyeret testvéreidnek, fuss velük gyorsan a táborba testvéreidhez. 18. Ezt a tíz szelet sajtot meg vidd be az ezredesnek! Nézz utána a testvéreidnek, hogy hogy vannak és hozz tőlük kezességül valamit. 19. Míg Saul meg azok és az összes izraeli férfiak a terpentinfás völgyben állottak harcban a filiszteusokkal, 20. Dávid kora reggel fölkelt, a nyáját ráhagyta a pásztorra, fogta a batyut s elindult, ahogy atyja Isai parancsolta. Amikor a szekértáborba érkezett, a hadfiak kimentek volt már a csatasorba s harci kiáltásban törtek ki. 21. Harci rendbe álltak Izrael is, a filiszteusok is, harci rend állott a harci renddel szemben. 22. Dávid ledobta magáról a holmit, a poggyász egyik őrére bízva azt s a csatasorba futott,

bement abba s testvéreinek hogyléte felől kérdezősködött. 23. Amíg velök beszélgetett, a filiszteusok harci rendjéből feljött egy köztes ember, névleg a filiszteus Gólját Gátból s a már említett módon beszélt. Meghallotta Dávid. 24. Mikor az izraeli férfiak meglátták az embert, mind megfutottak előle és igen féltek. 25. Látjátok ezt az embert, aki feljött? - szólalt meg az egyik izraeli férfi – Izraelt gyalázní jött ez fel. Ha valaki levágná őt, nagy gazdagsággal ajándékozná meg azt a király. Neki adná a leányát és családját felmentené Izraelben az adófizetéstől. 26. Dávid erre megszólította a mellette álló embereket: Mit tesznek azzal az emberrel, aki levágja azt a filiszteust és leveszi a gyalázatot Izraelről? Mert ugyan ki ez a körümetéletlen filiszteus, hogy gyalázza az élő Isten harci rendjeit? 27. A nép ugyan a szerint a szó szerint felelt neki: Így, meg így tesznek azzal az emberrel, aki levágja őt! 28. Mikor a legidősebb testvére, Eliáb meghallotta, hogy az emberekkel beszél, haragra gyulladt Eliáb Dávid ellen és így szólt Miért is jöttél le? S ugyan kire hagytad azt a picinyke nyáját a pusztában? Én ismerem vakmerőségedet és, hogy valami gonoszság van a szívedben; különben miért jöttél volna le a háborút nézni? 29. Hát mit tettem most? – kérdezte Dávid. – hiszen szóbeszéd az egész! 30. Azzal került – fordult egyet másfelé s megkérdezte ugyanazt. A nép pedig pontosan az előbbi szóval felelt neki. 31. Mikor köztudomásra jutott, amit Dávid mondott, megjelentették azt Saulnak és Saul elhozatta őt. 32. Egy ember szíve se essék le ő miatta mondotta Dávid Saulnak. 33. Szolgád elmegy és megvív ezzel a filiszteussal! De Saul így szólt Dávidhoz: Nem vagy te képes megvívni ezzel a filiszteussal, mert te gyermek vagy, ő meg ifjúságától fogva a harc embere! 34. Pásztor volt a te szolgád atyja nyája mellett – szólt most Dávid Saulhoz - És ha eljött az oroslán vagy a medve és elvitt a nyájából egy juhot, 35. utána mentem, leütöttem és kimentettem szájából; Rám támadt, de megragadtam szakállánál fogva, leütöttem és megöltem! 36. Az oroslánt és a medvét is leütötte szolgád és ez a körümetéletlen filiszteus is olyan lesz, mint azok közül egy, mert gyalázta az élő Istennek harci rendjeit. 37. Jahve - szólt aztán Dávid – aki megmentett engem az oroslán körme közül és a medve körme közül, meg fog menteni ennek a filiszteusnak a kezéből is! 38. Erre Saul ráadta Dávidra saját öltönyeit, rézsisakot adott a fejére s páncélba öltöztette őt; 39. ruhája fölött karddal övezte föl Dávid magát s megpróbált járni, mert addig még nem kísérelte meg; ekkor így szólt Dávid Saulhoz: nem tudok én járni ezekben, mert még nem próbáltam! Ezzel Dávid eltávolította magáról, amit Saultól kapott. 40. Kezébe fogta botját, kikeresett magának a patakból öt sima követ és betette őket pásztortarisznyájába, mely nála volt a zsebébe; kezében volt a parittyája s úgy közeledett a filiszteushoz. 41. A filiszteus lassan közeledve haladt Dávid felé s az említett ember vitte a pajzsot előtte. 42. Mikor a filiszteus odanézett s látta Dávidot, megvetette őt, mert gyermek volt, piros szép alakú. 43. Kutya vagyok én szólt oda a filiszteus Dávidhoz, - hogy bottal jössz reám? S Istenével átkozta meg a filiszteus Dávidot. 44. Jöjj hozzám! – szólt újra a filiszteus Dávidhoz – s majd húsoadat az ég madarainak adom oda és a mezei barmoknak! 45. Dávid azonban így szólt a filiszteusnak: Te karddal, dárdával és szuronnal jössz reám: Én ellenben a seregek Jahvéjának, Izrael harci rendjeinek

Istene nevével megyek ellened, kit te gyaláztál! 46. E mai nap kezembe ad téged Jahve, megöllek, fejedet levágom rólad, és én adom oda e mai napon a filiszteus tábor hulláit az ég madarainak, s a föld vadjának. Úgyhogy az egész föld megtudja, hogy van Istene Izraelnek! 47. Majd meg fogja tudni ez az egész gyülekezet, hogy nem karddal, dárdával szabadít meg Jahve, hanem Jahvéé a háború, s Ő a mi kezünkbe ad titeket! 48. Ekkor az történt, hogy amikor a filiszteus fölkelt s közeledvén Dáviddal szembe került, Dávid is gyors futással ment a csatasor felé, a filiszteus elé. 49. A kezét kinyújtotta tarisznyájába, kivett onnan egy követ, eldobta és homlokán találta a filiszteust, úgyhogy az a földön arcára esett. 50. Így kerekedett Dávid parittyájával a filiszteus fölé (így lett Dávid parittyájával erősebb a filiszteusnál), kővel leütötte és megölte a filiszteust anélkül, hogy kard lett volna nála. 51. Aztán odafutott Dávid, melléje állt a filiszteusnak, megfogta annak kardját, kihúzta azt hüvelyéből s levágta vele annak fejét. Mikor a filiszteusok látták, hogy hősük halott, megfutottak. 52. Ekkor fölkeltek Izrael és Juda férfiai, harci kiáltásban törtek ki s üldözőbe vették a filiszteusokat, míg csak el nem érték a völgyet s Ekron kapuit, úgyhogy a filiszteusok elesettei egészen Gátnál és Ekronnál a kapuk útjain hullottak el. 53. Innen Izrael fiai visszatértek a filiszteusok tüzes üldözéséből s kifosztották a tábort. 54. Dávid pedig fogta a filiszteus fejét, s elvitte Jeruzsálembe, fegyverzetét azonban sátorában helyezte el. 55. Saul, amikor Dávidot nézte, hogy hogy megy a filiszteus elé, így szólt Abnerhez, a hadsereg főparancsnokához: Kinek a fia ez az ifjú, Abner? Lelked életéért, oh, király – felelte Ábner – nem tudom! 56. Kérdezősködjél – szólott a király – ki fia volt ez az ifjú! 57. Mikor aztán Dávid visszatért a filiszteus levágása után, Abner megfogta s bevitte Saul elé, mialatt a filiszteus feje kezében volt. 58. Kinek a fia vagy fiú? –kérdezte tőle Saul. Dávid ezt felelte: szolgádnak, a betlehem-i Isainak.

XVIII.

1. De amikor Saulhoz intézett szavait befejezte, Jonatánnak a lelke összekötődött a Dávid lelkével, úgy megszerette őt Jonatán, mint a saját lelkét. 2. Aznap Saul magához vette őt és nem engedte visszatérni atyja házába. 3. Jonatán és Dávid pedig szövetséget kötöttek, mivelhogy úgy szerette őt, mint a saját lelkét. 4. Amellett Jonatán levetette a felső ruháját, amely rajta volt s odaadta Dávidnak, valamint a ruháit meg a kardját, az íját és az övét is. 5. Dávid ettől fogva kijárt s akárhova küldte is őt Saul, okosan viselkedett. Saul aztán egy harci csoport fölé helyezte. Dávid tetszett az egész népnek, még Saul szolgálainak is!

6. Egy hazatérésük alkalmával, mikor Dávid is visszatért a filiszteusok veréséből, az történt, hogy az asszonyok Izrael összes városaiból kimentek Saul király elé, hogy énekeljenek és körtáncot lejtsenek csörgődobokkal, nevetéssel, három húrú citerákkal. 7. A kacagó asszonyok így beszéltek: Megverte Saul az ő ezerét, Dávid is az ő tízezerét! 8. Saul nagy haragra gyulladt, igen bántónak találta ezt a dolgot. – Dávidnak tízezret

tulajdonítanak, nekem csak ezret! – szólott. Semmi sem hiányzik már neki, csak a királyság! 9. Saul attól a naptól fogva szemmel tartotta Dávidot. (kancsalul nézett Dávidra) (rossz szemmel nézett Dávidra). 10. Másnap Istennek egy gonosz szelleme szállotta meg Sault, úgyhogy prófétált benn a házban. Dávid pedig, mint napról napra tette, pengette a húrt; a dárda ott volt Saul kezében. 11. Saul egyszerre elvetette a dárdát e szóval: Dávidot a falhoz szögezem! De Dávid kétszer kitért előle. 12. Saul azért félt Dávidtól, mert Jahve Dáviddal volt, Saultól pedig eltávozott. 13. Azután Saul eltávolította őt magától, ezredessé tette meg, s mint ilyen ki- s bejárt a nép előtt. Dávid minden útján okosan cselekedett s Jahve volt vele. 14. Mikor Saul látta, hogy szerfölött okosan cselekszik, megrémült tőle. 16. Mialatt egész Izrael és Juda szerette Dávidot, mert ő járt ki és be előttük, 17. Saul így szólott Dávidhoz: Lásd idősebbik lányomat, Mérábot néked akarom adni feleségül; te csak légy derék ember és harcold Jahve harcait. Azt is mondta Saul: Ne az én kezem legyen rajta, hanem a filiszteusok keze érje el őt! 18. Dávid azonban ezt felelte Saulnak: Ki vagyok én, s mi az én életem, micsoda atyámnak nemzetsége, hogy én a király veje lehetnék? 19. De az történt, hogy amikor Saul leányát Mérábot, Dávidnak kellett volna adni, odaadták őt a mecholáti Adriélnak feleségül. 20. Ám Saul másik leánya, Mikál, Dávidot szerette, s amikor a dolgot megjelentették Saulnak, az helyesnek látta azt. 21. Odaadom neki – szólott Saul – legyen a lány neki kelecévé; hadd érje el a filiszteusok keze! Majd ezt mondta Saul Dávidnak: Ma másodszer vőmmé lehetsz! 22. Majd megparancsolta szolgálóinak, hogy mondják meg Dávidnak titokban: Tetszésére vagy a királynak és összes szolgálói szeretnek, légy hát most a király veje! 23. Meg is súgták Saul szolgálói Dávid fülébe ezeket a dolgokat; mire Dávid ezt felelte: Hát oly könnyűnek látjátok ti, hogy valaki a király veje legyen? Én szegény és jelentéktelen ember vagyok! 24. Saul szolgálói aztán jelentést tettek a királynak: Ezt, és ezt mondta Dávid! 25. Szóljatok így Dávidnak – mondta ekkor Saul - más jegyajándékot nem kíván a király, mint száz filiszteus előbőrét, hogy bosszút álljanak a király ellenségein. Arra gondolt Saul, hogy Dávidot ily módon a filiszteusok kezére játsszák. 26. Szolgálói hírül vitték e szavakat; Dávid meg helyesnek látta, hogy ily módon legyen a király veje. Nem teltek el még a napok, 27. mikor Dávid fölkelt, embereivel elment és kétszáz filiszteust levágott, aztán előbőreiket elvitte és teljes számban lefizette a királynak, hogy a király veje lehessen. Erre Saul odaadta neki Mikhál lányát feleségül. 28. Ekkor látta és tudta meg Saul, hogy Jahve Dáviddal van, Mikhál pedig, Saul leánya megszerette őt. 29. Minthogy Saul tovább is félt Dávidtól, egész élete alatt ellensége lett Dávidnak. A filiszteusok fejedelmei ki-kivonultak s valahányszor kivonultak Dávid Saul összes szolgálóinál okosabban viselkedett. A nevének igen nagy becsületet szerzett.

XIX.

1. Saul nyíltan mondogatni kezdte fiának, Jonatánnak és valamennyi szolgájának, hogy meg kell ölni Dávidot. Jonatán, Saul fia azonban igen kedvelte Dávidot, 2. úgyhogy Jonatán hírül vitte Dávidnak; Atyám, Saul azon igyekszik, hogy megöljön téged. Most hát légy óvatos; reggel bújj el és tartózkodjál rejtekhelyen! 3. Mikor majd kimegyek, s atyám oldalán állok, a mezőn, melyen te is ott leszel, beszélek rólad atyámmal s meglátom, hogy mi van, s majd hírül adom neked. 4. Jonatán aztán kedvezően beszélt atyjának, Saulnak Dávidról. Azt mondta neki: Ne vétkezzék a király szolgája, Dávid ellen, mert nem vétett ő ellened, s mert, amit cselekszik, igen hasznodra válik! 5. Markába vette a lelkét, úgy vágta le a filiszteust, és Jahve egész Izraelnek nagy szabadítást szerzett. Te láttad és örültél. Miért vétkeznél hát ártatlan vér ellen azzal, hogy Dávidot ok nélkül megöld? 6. Mikor Saul Jonatán szavát hallotta, megesküdt: Amily biztos, hogy Jahve él, nem ölöm meg őt! 7. Erre Jonatán előhívta Dávidot, s mindezeket a dolgokat megjelentette neki; aztán Jonatán elvitte Dávidot Saulhoz és minden úgy volt, mint a megelőző időben. 8. Mikor aztán a háborúskodás tovább folytatódott s Dávid kivonult, harcolt a filiszteusokkal és nagy veszteséget okozott nekik, úgyhogy azok megfutottak előle. 9. Jahve gonosz szelleme rászállt Saulra, ahogy éppen házában ült, dárdával kezében 10. és Saul igyekezett a dárdával a falhoz szögezni Dávidot. Dávid azonban elhajolt Saul elől, úgy, hogy a dárda falba fúródott. Dávid ekkor megfutott és elmenekült. 11. Azon az éjjelen Saul követeket küldött Dávid házához, hogy őrizték, és reggel öljék meg. Ezt azonban tudtára adta Dávidnak a felesége Mikhál ily módon: Ha ma éjjel meg nem mented lelkedet, holnap megölnék! 12. Mikhál aztán lebecsátotta Dávidot az ablakon át; futva ment el és megmenekült. 13. Mikhál azután fogta s az ágyba helyezte a teráfot, fejtől odatette a kecskeszőrhálót s a takarót ráterítette. 14. Mikor Saul követeket küldött, hogy Dávidot elfogják, azt mondta, hogy beteg. 15. Ekkor Saul azzal küldött követeket, hogy azok nézzék meg Dávidot. – Ágyastól hozzátok fel őt hozzám, hogy megöljem őt! – mondta. 16. Mikor a követek bementek, a teráf volt az ágyban s fejtől ott volt a szúnyogháló. 17. Saul ekkor megkérdezte Mikhált: Miért csaltál meg, s engedted el ellenségemet, hogy elmeneküljön? – Azt mondta: Bocsáss el, különben megöllek! – felelte Mikhál Saulnak. 18. Dávid futva menekült el; Sámuelhez ment Rámába, és megjelentette neki mindazt, amit Saul vele tett. Ekkor ő is, Sámuel is Návétba mentek és ott telepedtek meg. 19. Jelentés ment aztán Saulhoz: Íme, Dávid a rámabeli Návétban van! 20. Saul újra követeket küldött, hogy fogják el Dávidot. Mikor Saul követei egy csapat nyelveken szóló prófétát láttak, kiknek Sámuel állott élükön, rájuk is rászállt Isten Szelleme, úgyhogy ők is elkezdtek szólni nyelveken. 21. Mikor Saulnak ezt is megjelentették, más követeket küldött, de azok is nyelveken kezdtek szólni. Saul erre harmad ízben is követeket küldött, de azok is nyelveken szóltak. 22. Erre ő maga is Rámába ment. Mikor a nagy vízmedencéhez érkezett, amely a kilátón

van, megkérdezte: hol van Sámuel és Dávid? – A rámabeli Návétban van – felelték. 23. Mikor elment a rámabeli Návétba, Istennek Szelleme őt is megszállotta, úgyhogy mialatt ment, ő is nyelveken szólott mindaddig, amíg a rámabeli Návétba nem ért. 24. Aztán ő is levetette ruháit s nyelveken szólott Sámuel előtt s egész nap és egész éjjel meztelenül feküdt. Ezért mondogatják: Saul is a próféták között van?

XX.

1. Mikor Dávid elfutott a rámabeli Návétból, elment és így szólott Jonatán jelenlétében: Mit tettem? Mi bűnöm, mi a vétkem atyád előtt, hogy lelkemre tör? 2. Az így felelt: Szó sincs róla! Nem halsz meg! Lásd, atyám sem nagy, sem kis dolgot nem cselekszik anélkül, hogy azt fülem előtt föl nem tárná. Miért éppen ezt a dolgot rejtene el előlem atyám? Semmi sem igaz abból! 3. De Dávid mégis esküvel állította: Nagyon is tudja atyád, hogy szemedben kegyelemre lettem, s azt gondolja; Ne tudja azt Jonatán, hogy ne fájjon neki! De talán, amily biztos, hogy Jahve él és a te lelked él, oly biztos, hogy csak egy lépés választ el engem a haláltól! 4. Jonatán erre így válaszolt Dávidnak: Amit lelked szól, megteszem neked! 5. Ekkor Dávid így szólt Jonatánhoz: Holnap újhoid s nekem okvetlenül a király asztalánál kellene ülnöm, de bocsáss el engem, hadd rejtőzzem el a mezőn az este harmadik órájáig. 6. Ha atyád éppen észreveszi hiányomat, mondd neki: Nagyon kérte Dávid tőlem, hogy városába, Betlehembe futhasson, mivel ott az egész nemzetségnek évi áldozása lesz. 7. Ha azt feleli erre: Jól van, akkor békeességben van szolgálád. De, ha nagy haragra gyullad, tudd meg, hogy elhatározta felőlem a rosszat! 8. Cselekedjél kegyesen szolgálóddal, mert Jahve szövetségével kötötted magadhoz szolgálodat. Ha bűn terhel engem, ölj meg magad engem! Miért vinnél engemet atyádhoz? 9. Távol van ez tőled! – felelte Jonatán. Hiszen ha biztosan tudom, hogy atyám rosszat határozott felőled, hogyan jelenteném azt meg neked! 10. Ha valaki megjelentene nekem, hogy kemény szóval felelt-e neked atyám! – felelte Dávid. 11. S Jonatán ezt válaszolta Dávidnak: Jer, menjünk ki a mezőre! S kimentek ketten a mezőre. 12. Jonatán aztán így szólt Dávidhoz: Izrael Istenére, Jahvéra esküszöm, hogy én holnap ebben az időben, vagy holnap után harmadnapon kikémlelem atyámat, s ha jó az eredmény Dávidra nézve, akkor, ha én el nem küldök, s nem tárom föl füled hallatára a dolgot, 13. ezt meg azt tegye Jahve Jonatánnal s folytassa ezzel-azzal! Ha atyámnak ez tetszik jónak, hogy bajt hozzon Dávidra, kinyilvánítom füled hallatára; elküldelek téged, s te vonulj el békével. Legyen Jahve veled, amiként atyámmal volt! 14. S ne csak amíg élek, cselekedjed velem Jahve kegyelmét, hogy meg ne haljak; 15. hanem soha el ne vond kegyelmedet házamtól se, még akkor se, amikor Jahve ki fogja írtani a talaj színéről Dávidnak minden egyes ellenségét! 16. Kössön Jonatán szövetséget a Dávid házával s Jahve kerítse elő az igazságot Dávid ellenségeinek kezéből! 17. Jonatán aztán még egyszer megesküdt Dávidnak lelke szeretetére, mert úgy szerette őt, mint a saját lelkét. 18. Holnap újhoid

lesz – szólt hozzá újra Jonatán – a hiányodat észreveszik, mikor a helyedre néznek. 19. A harmadik napon aztán menj sietséggel alá és jöjj arra a helyre, ahol ama tettnek a napján elrejtőztél. És telepedjél le az Ezel szikla mellé. 20. Én harmadnapon nyilakat fogok amellé lőni, mintha csak úgy magamnak célba lőnék. 21. Majd oda küldöm a legényemet; eredj, találd meg a nyilakat! Ha azt mondom a legénynek: a nyilak rajtad innen vannak, szedd össze őket! Akkor jöjj, mert békecségekben vagy, nincs semmi baj, oly bizonyosan, mint ahogy Jahve él! 22. De ha így szólanék az ifjúnak: Nézd, a nyilak rajtad túl vannak! Akkor eredj el, mert Jahve küld el tégedet! 23. Ami azt a szót illeti, amelyet te meg én beszéltünk, abban Jahve legyen közted és közöttem örökre! 24. Dávid tehát elrejtőzött a mezőn. Mikor pedig eljött az újhold, a király ebédhez ült, hogy egyék. 25. Helyére ült a király, oda, ahol alkalomról alkalomra ülni szokott: a fal melletti helyre. Jonatán fölkel; Abnér Saul mellé ült; Dávid helyét pedig üresnek találták. 26. Azon a napon Saul egy szót sem szólt, mert azt gondolta, valami történt vele, nem tisztult meg, bizonyára nem tiszta! 27. De másnap, a hónap második napján, mikor Dávid helyére néztek, így szólt Saul Jonatánhoz, fiához: Miért nem jött el az ebédre Isai fia sem tegnap, sem ma? 28. Nagyon kéredzett tőlem Dávid Betlehembe felelte Jonatán Saulnak. 29. Azt mondta: Bocsáss csak el engem, mert nemzetségünknek áldozás lesz abban a városban! A testvérem, megparancsolta nekem, hogy ott legyek. Most hát, ha kedvességet találtam szemedben, hadd surranjak el, hadd lássam meg testvéreimet! – 30. Ezért nem jött el a király asztalához. – Ekkor fellobbant Saul haragja Jonatán ellen s így szólt hozzá: Te makacs, elfajult fiú, nem tudod azt, hogy saját gyalázatodra és anyád szemérmének gyalázatára kegyeled (választod ki magadnak) Isai fiát? 31. Mert mindaddig, amíg Isai fia él e földtalajon, sem magad nem állasz biztosan, sem királyságod. Küldj, hát érte és hozasd ide hozzám, mert halál fia ő! 32. Miért haljon meg? Mit cselekedett? Kérdezte Jonatán atyjától, Saultól. 33. Ekkor Saul Jonatánra emelte dárdáját, hogy leüsse. Ez megértette Jonatánnal, hogy atyja elhatározta már, hogy megöli Dávidot. 34. Erre Jonatán izzó haraggal fölkel az asztaltól s újhold másodnapján nem ebédelt, mert fájdalom gyötörte Dávidért, s mert apja megszégyenítette őt. 35. Reggel aztán Jonatán a Dáviddal megbeszélte időben kiment a mezőre s egy kis fiú volt vele. 36. Azt mondta a kis fiúnak: Szaladj! Találd csak meg a nyilakat, melyeket ki fogok lőni! Míg a fiú szaladt, a nyilat ellőtte felette. 37. A fiú a nyíl helyére szaladt, amelyet Jonatán kilőtt s Jonatán a fiú után kiáltott: Ugye, hogy a nyilam rajtad túl van? 38. Majd még utána kiáltott Jonatán a fiúnak: Siess! Iparkodjál! Meg ne állj! A fiú fölszedte a nyilat s urához ment. 39. A fiú azonban semmiről sem tudott; csak Jonatán és Dávid értették a beszédet. 40. Azután Jonatán odaadta fegyvereit a fiúnak, aki szolgálatára volt, s így szólt hozzá: 41. Eredj, vidd a városba! A fiú elment, Dávid pedig előjött a déli oldalról, arcára borult és háromszor meghajlott. Aztán megcsókolták egymást és sírtak egymáson, miben Dávid túltett a másikon. 42. Azután Jonatán így szólt Dávidhoz: Eredj el békecséggel, azzal, amint megesküdtünk mind a ketten Jahve nevére

így: Jahve legyen köztem és közted, az én magom és a te magod között! 43. Azzal Dávid fölkelt és elment; Jonatán pedig bement a városba.

XXI.

1. Dávid Nóbba ment Achimélek főpaphoz. Achimélek megremegett, mikor Dáviddal találkozott s így szólította meg: Miért vagy egyedül s nincs veled senki? 2. Dávid ezt felelte Achimélek főpapnak: A király valami parancsot adott nekem s ezt mondta: Senki meg ne tudjon semmit erről a dologról, amelyben most elküldelek, amely felől parancsot adtam neked. A legényeket egy bizonyos helyre rendelte. 3. Most hát, ha van öt kenyér a kezed ügyében, add ide, vagy amit még találsz. Közöséges kenyér nincs a kezem ügyében 4. felelte a főpap Dávidnak. Hanem csak szent kenyér van, ha ugyan a legények asszonytól megtartóztatták magukat. 5. Dávid ezt felelte a főpapnak: Sőt, az asszony el volt zárva előlük az utóbbi időben. Mikor eljöttem, a legények felszerelése szent volt. Csak közöséges útról van szó, de ma szentség kerül a felszerelésbe. 6. Erre a főpap odaadta neki a szent kenyereket, mivel nem volt ott más kenyér, mint a bemutatásra szánt kenyerek, melyeket már eltávolítottak Jahve színe előtt, miután elszedésük napján meleg kenyeret tettek ki. 7. Ám Saul szolgálói közül ott volt egy férfi, Jahve iránti kötelezettségéből kifolyólag, neve az edómi Doég, Saul pásztorainak legderekabbja. 8. Dávid még megkérdezte Achiméleket: Nincs itt dárda vagy kard a kezed ügyében? Mert a király sietősen adta a parancsot. 9. A filiszteus Gólját kardja-felelte a főpap, akit levágtál a terpentinfás völgyben, ott van egy köpenybe csavarva az efód mögött, ha el akarod vinni, vidd el, azon kívül más nincsen, itt. – Nincs ahhoz hasonló! Add ide nekem! – felelte Dávid. 10. Dávid aztán fölkelt és futott még aznap Saul színe előtt, Gát királyához, Ákishoz ment. 11. Ákis szolgálói így szóltak urukhoz: Nini, hisz ez Dávid, az ország királya! Hiszen ennek mondogatták a körtáncban: Levágta Saul az ő ezerét; Dávid meg a maga tízezerét! 12. Dávid szíve jól megfigyelte ezeket a szavakat s nagyon félt Gát királyától, Ákistól. 13. Egyszerre megváltoztatta gondolkodásának ízlését; a szemük előtt bolondnak tette magát, míg a kezükben volt: jeleket írt az ajtó szárnyaira s nyálát csorgatta szakállára. 14. Ákis erre így szól szolgálóihoz: Nézzétek csak, milyen esztelenül viselkedik! Miért hoztátok hozzám? 15. Híjjával vagyok az eszelősöknek, hogy ezt idehoztátok, hogy rajtam eszelősködjék? Ennek kell a házamba jönnie?

XXII.

1. Hogy Dávid onnan elment, Adullám barlangjába menekült. Mikor testvérei és atyjának egész háza ezt meghallották, lementek hozzá oda; 2. valamint hozzá gyülekeztek mind a szorongatott emberek, mindazok az emberek, akiknek szorongató hitelezőjük volt, az összes elkeseredett lelkűek, s ezek fölött vezérré lett, úgyhogy mintegy négyszáz ember tartott vele. 3. Innen Dávid a Moábbeli Micpába

ment, s a következőket mondotta Moáb királyának: Hadd költözhessék ki atyám és anyám hozzátok amíg tudni fogom, hogy Isten mit cselekszik velem. 4. Azzal kivitte őket Moáb királyának környezetébe s vele laktak az egész idő alatt, amíg Dávid a hegyi erősségben volt. 5. Gád próféta azonban azt mondta Dávidnak: Nem lakozhatol a hegyi erősségben; eredj, menj be Juda földére! Erre Dávid útnak indult Cheret erdejébe. 6. Mikor Saul egyszer Rámában egy magaslaton egy terpentinfá alatt ült, kezében dárdájával és szolgálai előtte állottak, meghallotta, hogy Dávidot és a vele levőket felfedezték. – 7. Halljátok csak Benjámin fiai – mondotta előtte álló szolgálainak – Hát közületek is mindenkinek ad Isai fia mezőket és kerteket? Titeket is mind megtett ezredeseknek meg századosoknak? 8. Hiszen mind összeesküdtetek ellenem és senki fülemben nem súgná, hogy fiam összeszóvetkezett ellenem Isai fiával; senki közületek meg nem szánna engem és meg nem mondaná, hogy fiam föllázította ellenem a szolgálakat, hogy lesbe álljon, mint ahogy ma történik! 9. Ekkor az edámi Dóég, ki ott állt Saul szolgálói mellett, megszólalt: Láttam Isai fiát, amint Nóbba ment Achitáb fiához, Achimélekhez 10. és ez Jahvét kérdezte meg az ő számára. Amellett útravalót is adott neki, meg odaadta neki a filiszteus Gólját kardját. 11. Ekkor a király magához hívatta Achitub fiát, Achimélek főpapot és atyjának egész házát, a papokat, akik Nóbban voltak és azok mind elmentek a királyhoz. 12. Figyelj csak ide, Achitub fia! – szólította meg s az így szólt: Hallom uram! 13. Erre Saul megkérdezte tőle: Miért esküdtetek össze ellenem, te meg Isai fia, hogy kenyeret meg kardot adtál neki? Istent is megkérdezted ügyében, úgyhogy lesbe állhatott ellenem, ahogy ez ma történik is! 14. Achimélek ezt felelte a királynak: Vajon ki olyan hűséges összes szolgálid között, mint Dávid? Amellett a király veje! Ő testőrségednek a parancsnoka s nagy a tekintélye házában. 15. Hát ma kezdtem el az ő ügyében Istent megkérdezni? Távol van az ilyesmi tőlem! Ne tulajdonítson a király szolgálójának, de atyám egész házának se ilyet! Nem tudott a te szolgálád mindebből sem keveset, sem sokat! 16. De szólott a király: Meg fogsz halni mindenképpen Achimélek, te is, atyád háza is! 17. Azzal így szólt a király a mellette álló futároknak: Induljatok! Öljétek meg Jahve papjait, mert az ő kezük is Dávid mellett van, s mert tudták, hogy elfutott Dávid és nem juttatták fülemhez. De a király szolgálai vonakodtak kinyújtani kezüket, hogy Jahve szolgálait érintsék. 18. Ekkor Saul Doéghez szólt: Indulj te és vágd le a papokat! Az edómi Doég indult, s neki vágott a papoknak. Megölt aznap nyolcvanöt vászon efódot viselő férfit. 19. Nóbót pedig, a papok városát kard élével vágta, férfit is, nőt is, gyermeket is, csecsemőt is. Kard élével ölte le a marhát, a szamarat és a juhót. 20. Achitób fiának, Achiméleknek egy fia, kinek Abjátár volt a neve Dávid után futott. 21. Abjátár jelentette meg Dávidnak, hogy Saul megölte Jahve papjait. 22. Dávid ezt mondta Abjátárnak: Már aznap tudtam, hogy az edómi Dóég ott volt, hogy biztosan megjelenti Saulnak. Magamat hibáztatom atyád házában valamennyi lelkéért! 23. Telepedjél le nálam! Ne félj, mert aki az én lelkekre tör, az tör lelkekre is; mert jól meg leszesz őrizve nálam!

XXIII.

1. Ekkoriban Dávid jelentést kapott; A filiszteusok Kehillában háborút viselnek s fosztogatják a szérűket. 2. Dávid megkérdezte Jahvét: Fölvonuljak-e s rajtuk üssek-e ezeken a filiszteusokon? Jahve ezt felelte: Eredj, üss a filiszteusokon és szabadítsd meg Kehillát! 3. Dávid emberei azonban így szólottak hozzá: Itt, Judában is rettegésben vagyunk, s még hozzá elmenjünk Kehillába a filiszteus csatarendek ellen? 4. Ekkor Dávid újra megkérdezte Jahvét: de Jahve így felelt neki: Kelj föl, menj alá Kehillába és én kezembe adom a filiszteusokat! 5. Dávid most emberivel együtt elment Kehillába, hadba szállt a filiszteusok ellen, elhajtotta nyájaikat és nagy vereséget okozott nekik. Így szabadította meg Dávid Kehilla lakóit.

6. Amikor Achimélek fia, Abjátár Dávidhoz futott Kehillába, egy efódot vitt le magával a kezében. 7. Mikor Saulnak megjelentették, hogy Dávid Kehillába ment, így szólott: Megtagadta őt Isten, a kezembe adva őt, hisz, amikor kapuval és retesszel bezárt városba ment, magát zárta be. 8. Saul ekkor az egész hadi népnek kihirdette, hogy menjenek alá Kehillába s vegyék ostrom alá Dávidot és embereit. 9. Ahogy Dávid megtudta, hogy Saul gonoszat tervez ellene, így szólt Abjátárhoz, a főpaphoz: Hozd elő az efódot! 10. Izrael Istene Jahve – szólott Dávid – biztos hírként hallotta szolgád, hogy Saul Kehillába igyekszik jönni, hogy miattam elpusztítsa a várost. 11. Vajon kezébe adnak-e engem a kehillai elöljárók? Alá jön-e Saul, amiképp szolgád hallotta? Izrael Istene, Jahve, jelentsd meg ezt szolgádnak! Jahve ezt válaszolta: Alá fog jönni! 12. Kiadnak engem, s embereimet Saul kezébe a kehillai elöljárók? - kérdezte Dávid. Jahve felelte: kiadnak! 13. Ekkor Dávid fölkelte mintegy hatszáz emberével együtt, kimentek Kehillából és ide-oda kószáltak. Saulnak erre hírül vitték, hogy Dávid kimenekült Kehillából, mire lemondott a kivonulásról. 14. Dávid most már sivatag helyen, hegyi erősségekben tartózkodott. Tartózkodott a hegységben, a Zif pusztájában. Saul egész idő alatt ellene tört, de Isten nem adta a kezébe. 15. Dávid látta, hogy Saul azért vonult ki, hogy lelkére (életére) törjön. 16. Mialatt Dávid a Zif erdős pusztájában volt, fölkelte Jonatán, a Saul fia, Dávidhoz ment az erdőbe és megszilárdította kezét az Istenben. 17. Ne félj! – mondta neki – Nem talál meg téged atyámnak, Saulnak keze! Te fogsz uralkodni Izraelen, én pedig a második leszek utánad. Saul, atyám is így tudja ezt. 18. S a kettő szövetséget kötött egymással Jahve színe előtt. Dávid továbbra is az erdőben lakott, Jonatán meg hazatért. 19. A zifiek azonban felmentek Saulhoz Gibeába s elmondták: Dávid nálunk rejtőzködik az erdőben, a hegyi erősségekben Hachilla dombján, mely a pusztától délre van. 20. Most hát, amikor a királynak kedve lesz alá jönni, jöjjön alá s a mi dolgunk lesz átadni őt a királynak! 21. Jahve áldottai vagytok ti – felelte Saul – hogy könnyörültetek rajtam! 22. Menjetek hát, erősen figyeljétek s tudjátok meg, nézzétek meg a helyet, ahová lábát teszi; hogy ki látta őt ott, mert azt mondták

nekem, hogy igen ravasz ő! 23. Szemléljétek meg és ismerjétek meg az összes rejtkehelyeket, ahol tartózkodik s aztán jertek vissza hozzám biztos hírrel, hogy aztán hozzátok mehessek. Ha aztán az országban van, kikeresem én őt Juda valamennyi ezere közül! 24. Erre azok felkerekedtek és Saul előtt elmentek. Dávid és emberei ez alatt Máon pusztájában voltak a sivatagban a pusztától délre. 25. Mikor Saul és emberei elindultak Dávid megkeresésére, megjelentették ezt Dávidnak s erre ő lement ahhoz a sziklához, mely Náon pusztájában van és ott tartózkodott. Ahogy Saul ezt meghallotta, üldözve Dávidot utána ment a Máon pusztájába. 26. Saul a hegynek egyik oldalán ment, Dávid és emberei pedig a hegy másik oldalán mentek. Amikor Dávid nagy sietséggel igyekezett Saul elől elkerülni és Saul emberei elzárták az utat Dávid és emberei elől, hogy elfogják őket; 27. hirtelen követ érkezett Saulhoz, ki ezt mondta: Jöjj sietve, mert a filiszteusok fosztogatva betörték az országba! 28. Saul erre megtért Dávid üldözéséből és elébe ment a filiszteusoknak; ezért nevezték el azt a helyet a szétválás sziklájának.

XXIV.

1. Dávid ekkor elvonult onnan és Engedi erősségében telepedett meg. 2. Történt aztán, hogy Saul – miután visszatért a filiszteusok üldözéséből, s miután jelentést tettek neki, hogy Dávid Engedi pusztájában van, 3. háromezer válogatott embert vett magához egész Izraelből s elment, hogy Dávidot s embereit a Vadkecskék sziklájánál fölkutassa. 4. Mikor Saul a juhkarámokhoz érkezett, hol egy barlang volt, bement abba, hogy dolgoztatja végezzé, Dávid és emberei pedig éppen a barlang hátsó részében időztek. 5. Ekkor Dávidhoz így szóltak emberei: Nézd csak, ma teljesedett be, amit Jahve mondott neked: Íme, kezembe adom ellenségeidet! Úgy tégy hát vele, ahogy jónak tetszik szemedben! Dávid erre fölkel és titokban levágta Saul köpenyének szélét. 6. De Dávidot azután, hogy levágta Saul köpenyének szélét, megverte a szíve 7. és így szólt embereihez: Távol legyen tőlem Jahve miatt, hogy megtegyem ezt a dolgot urammal, Jahve fölmentjével, hogy kinyújtsam kezemet rá, hisz Jahve fölmentje ő! 8. Dávid aztán szóval lekapta az embereit és nem engedte meg nekik, hogy Saul ellen támadjanak. Saul pedig fölkel, kiment a barlangból és útjára ment. 9. Ezután Dávid fölkel, kiment a barlangból és Saul után kiáltott – Uram, király! – mondta. Saul feléje tekintett, Dávid pedig arcával a földre borult és úgy hódolt. 10. Aztán így beszélt Dávid Saulhoz: Miért hallgatsz azoknak az embereknek szavára, kik azt mondják, Dávid ártásodra törekszik? 11. Lásd e mai nap saját szemed láthatta, hogy ma Jahve a barlangban kezembe adott. Azt mondták, hogy öljelek meg téged; de (szemem) megszánt téged és így szóltam: Nem nyújtom ki kezemet uram ellen, mert Jahve fölmentje ő! 12. Nézd meg, atyám, nézd meg csak köpenyed szélét a kezemben, hogy amikor levágtam köpenyed szélét, nem öltelek meg! Tudd meg és lásd be, hogy kezemben semmi gonosz, vagy lázadás (pártütés) nem volt, hogy nem vétettem ellened, s te mégis vadászol a lelkekre, hogy azt elvedd! 13. Jahve ítéljen köztem és közted, Jahve ítéljen engem ártatlannak veled szemben (téged

illetőleg), de kezem nem lesz ellened! 14. Mint ahogy a példaszó mondja: Az elvetemülteknek őseként kivonult az elvetemültség. De az én kezem nem lesz ellened! 15. Vajon ki után vonult ki Izrael királya? Kit üldözöl te? Döglött kutyát! Egyetlen bolhát! 16. De Jahve Dáviddal lesz és ítélni fog köztem és közted; megtekinti és kezébe fogja az én peremet; ítéletével kivesz engem kezedből! 17. Amikor Dávid bevégezte ezt a Saulhoz intézett beszédet, megszólalt Saul: A te hangod-é ez, fiam Dávid? Saul fölemelte hangját és sírt. 18. Aztán újra szólt Dávidhoz: Te igazságosabb vagy én nálamnál, mert te jóval fizettél nekem, én meg rosszal neked! 19. Te ma kimutattad, hogy mi jót tettél velem: hogy Jahve a kezedbe adott és nem öltél meg! 20. Ha valaki ellenségére talál, elengedi-é azt jó úton? (békével az úton). Jahve jóval fog neked fizetni azért, hogy te ma jót tettél velem! 21. Most tudom hát, hogy te bizonyosan király leszel, s meg fog állani kezedben Izrael királysága! 22. Most hát esküdjél meg nekem Jahvéra, hogy magamat én utánam nem írtod ki s nevemet sem irtod ki atyám házából. 23. S Dávid megesküdött Saulnak, mire Saul hazament, Dávid és emberei pedig a hegyi erősségbe mentek.

XXV.

1. Sámuel meghalt. Erre összegyűlt egész Izrael, meggyászolták és eltemették otthon, Rámában. Dávid fölkerelkedett s elment Párán pusztájába. 2. Volt egy ember Máonban, kinek tevékenysége Kármelhez fűződött. A férfi igen hatalmas volt: háromezer juha volt, ezer kecskéje és éppen juh-nyírással volt elfoglalva Kármelben. 3. Ennek a férfinak neve Nábál volt. Feleségének neve Abigail. Az asszony nemes felfogású, szép külsejű volt; a férfi ellenben zord és gonosz kálebi. 4. Mikor Dávid a pusztában meghallotta, hogy Nábál nyáját nyírja, 5. tíz legényt küldött el, menjetek fel Kármelbe, térjete be Nábálhoz – mondta a legényeknek – s kérjete rá nevemben békességet. 6. Szóljatok aztán így: Az életre vigyen utad! Békességben légy te, békességben a házad, békességben legyen mindened! 7. Most hallottam, hogy nyírók vannak nálad. Nos, a pásztoraid velünk voltak s mi meg nem szégyenítettük őket, nem történt velük semmi, Kármelben való időzésük egész ideje alatt. 8. Kérdezd meg legényeidet, azok megmondják neked. Hadd leljenek hát a legények kedvességet szemedben, hiszen ünnepnagra jöttünk! Adj abból, ami kezed ügyében van szolgáltnak és fiadnak, Dávidnak! 9. El is mentek Dávid legényei és egészen ezekkel a szavakkal szóltak Nábálnak a Dávid nevében. Aztán nyugton maradtak. 10. Nábál így felelt Dávid legényeinek: Kicsoda Dávid? És kicsoda Isai fia? Manapság sok olyan ember kószál, ki urától eltépte magát! 11. Elvegyem kenyeremet, italomat és ölni való állataimat, melyeket nyíróimnak öltem s odaadjam olyan embereknek, akiket nem ismerek, azt sem tudom, honnan valék? 12. Dávid legényei erre hazafelé fordultak, s amikor visszaértek, megjelentették neki mindezeket a szavakat. 13. Dávid ekkor így szólt embereihez: ki-ki kösse föl kardját! Erre mindenki felkötötte kardját; felkötötte kardját

Dávid is. Négyszáz ember nyomult fel Dávid nyomán kétszáz pedig visszatért a poggyászhoz. 14. Abigailnak, Nábál feleségének a legények közül az egyik legény megjelentette: Lám csak, Dávid a pusztából követeket küldött és áldást kívánt urunknak, de ő kifakadt rájuk. 15. Ám azok az emberek igen jók voltak hozzánk. Amíg velük jártunk, nem szégyenítették meg minket, úgyhogy semmi sem történt velünk, mialatt a mezőn voltunk. 16. Az egész idő alatt, amíg a nyájat őrizve velük voltunk, éjjel is, nappal is olyanok voltak nekünk, mint egy fal. 17. Most hát ismerd föl a helyzetet és lásd meg, mi a tennivalód, mert elvégezett dolog, hogy urunkra és egész házára lecsap a baj. Ő meg túlságosan a Beliál fia ahhoz, hogy vele beszélni lehetne! 18. Abigail erre sietve vett magához kétszáz kenyeret, két tömlő bort, öt elkészített bárányt, öt szeányi pörkölt gabonát, száz köteg sajtolt szőlőt (mazzolát) és kétszáz fügepogácsát, ezeket samarakra helyezte, 19. és így szólt legényeihez: Menjetek előttem, én majd mögöttetek megyek! Férfiéknek, Nábálnak azonban nem szólt az asszony. 20. Mialatt rejtőzve a hegyen lefelé samaragolt, egyszer csak vele szemben szálltak alá Dávid és emberei, úgyhogy beléjük ütközött. 21. Dávid így beszélt: hát csak hiába őrizgettem én a pusztában mindazt, ami ezé; úgyhogy semmi nem történt azzal, ami csak övé! Gonosszal fizetett nekem a jó helyében! 22. Így, meg úgy tegyen Isten a Dávid ellenségeivel s toldja meg még; ha én holnap hajnalig meghagyok valamit abból, ami az övé, a falra piszkítójáig! 23. Mikor Abigail Dávidot meglátta, sietve leszállott a samarról, arcra borult Dávid előtt s a földig hajolt. 24. Aztán a lábához borult és így szólott: Egészen engem terhel a bűn, oh Uram! De hadd beszéljen szolgálód a füled hallatára s te hallgasd meg szolgálód beszédét! 25. Az én uram ne fordítsa szívének figyelmét erre a Béliál fajtájú emberre, Nábálra, mert amilyen a neve, olyan ő is. Bolond a neve, bolondság van vele; én meg, a te szolgálód nem láttam uram legényeit, akiket küldöttél! 26. Most hát amily biztos, hogy Jahve él és lelked él, oly biztos, hogy Jahve tartott téged vissza attól, hogy vérbe gázolj s attól, hogy saját kezeddal segíts magadon. Nos, ellenségeid legyenek olyanok, mint Nábál, azok is, akik gonoszul törnek uramra! 27. Most hát ezt az áldást, melyet szolgálód hozott uramnak, adják oda a legényeknek, akik uram nyomdokaiban járnak! 28. Bocsásd meg szolgálód vétségét, mert Jahve maradandó (hűséges) házat fog uramnak okvetlenül alkotni; hiszen uram Jahve harcait harcolja, s mióta élsz, gonosz nem találtaték kezdedben. 29. Ha fölkerelkedik egy ember, hogy üldözzön téged s lelkedre törjön, akkor uramnak lelke legyen bekötve Istenednél, Jahvénál az élők kötegébe s ellenségeidnek lelke legyen elvetve parittyazacskóval! 30. S ha majd Jahve mindazt a jót megteszi urammal, amelyről beszélt volt veled kapcsolatban s fejedelemmé rendel téged Izrael fölé: 31. akkor az, hogy uram ok nélkül vért ontott és saját kezével segített magán, nem lesz ok ingadozásra, sem arra, hogy uram szíve megbotoljék, hanem Jahve jót fog tenni urammal és akkor uram meg fog emlékezni szolgálódról! 32. Dávid ezt felelte Abigailnak: Áldott Izrael Istene Jahve, hogy téged e napon előmbe küldött, 33. s áldott a te ízlésed (okosságod) és áldott vagy te, aki engem megakadályoztál abban, hogy vérben gázoljak, és saját kezemmel segítek magamon! 34. Ellenben amily biztos, hogy

Jahve él, az Izrael Istene, aki engem visszatartott attól, hogy neked kárt okozzak oly bizonyos, hogy ha nem sietsz, és nem találkozol velem, akkor holnap hajnalig a falra piszkítója sem marad meg Nábálnak! 35. Dávid ezzel elvette kezéből, amit hozott neki és így szólt hozzá: Eredj föl házadba békességgel! Lám, hallgattam szódra, és tekintettel vagyok személyedre. 36. Amikor Abigail Nábálhoz hazaért, az lakomát ült a házában, mintha egy király lakomáznék. Nábál szívéen vidámság ült, igen részeg volt. Abigail hajnalig sem keveset, sem sokat nem szólott neki. 37. De mikor reggel kiment a borgőz Nábálból, felesége megjelentette neki ezeket a dolgokat s akkor a szíve elhalt a keblében. Olyanná lett az, mint a kő. 38. Tíz napra rá Jahve megütötte Nábált, úgyhogy meghalt. 39. Mikor Dávid meghallotta, hogy Nábál meghalt, így szólott: Áldott legyen Jahve, ki gyalázatomat illetően a pert kezébe vette s megkérte Nábál kezéből igazságomat! Ki szolgáját visszatartotta a gonosztól; Nábál gonoszságát ellenben annak fejére hárította vissza Jahve! Ezzel Dávid követet küldött, megkérte Abigailt s elvette őt feleségül. 40. Amikor Dávid szolgálói betértek a kármeli Abigailhoz, és beszéltek vele - Dávid küldött minket hozzád, hogy feleségül vegyen tégedet, 41. az asszony fölkelt, arcával a földig hajolt és így szólt: Íme, szolgálód kész rabszolgálóvá lenni, hogy az én uram szolgálainak lábát mossa. 42. Azután sietve fölkelt Abigail, számárra ült s elindult, még őt szolgálója ment vele; követte Dávid szolgálit s felesége lett neki. 43. Dávid a Jezréelből származó Achinoámot is elvette, s így mind a kettő a felesége lett. 44. Saul pedig leányát, Mikált, a Dávid feleségét feleségül adta a Gallinból való Lajis fiának, Paltinak.

XXVI.

1. A zifik újra elmentek Gibeába Saulhoz és ezt mondták: Tudod, hogy Dávid a sivatag elején Hakila Gibeájában rejtőzködik? 2. Saul erre fölkerekedett és aláment Zif pusztájába Izraelnek háromezer válogatott emberével, hogy Zif pusztájában megkeresse Dávidot; 3. Saul Hakila Gibeájában ütött tábor, mely a sivatag elején, az út mentén van. 4. Mialatt Dávid a pusztában volt s megtudta, hogy Saul utána jött a pusztába, gyalogosokat küldött el és tudomást szerzett róla, hogy Saul Nákónig érkezett. 5. Erre Dávid fölkelt és arra a helyre ment, ahol Saul táborozott. Mikor Dávid látta a helyet, ahol Saul és Nér fia, Abner, a sereg fővezére feküdt - Saul a szekérvárban feküdt és a nép körülötte táborozott. 6. Akkor Dávid megszólította a chitti Achiméleket és Caruja fiát, Abiságot, Joáb testvérét: Ki jönne le velem Saulhoz a táborba? – Én lemegyek veled! – felelte Abiság. 7. Dávid és Abiság tehát odamentek a néphez éjjel. Saul éppen a szekértáborban feküdt s aludott, a dárdája a fejénél a földbe volt beszúrva. 8. Ekkor Abisai így szólt Dávidhoz: Isten ma kezedbe adta ellenségedet. Hadd szegezzem csak egyszer dárdával a földhöz s nem kell megismételnem! 9. De Dávid így felelt Abisainak: Ne öld meg őt! Hát kinyújthatja –e kezét bárki büntetlenül Jahve felkentje ellen? 10. Aztán újra szólt Dávid: Ahogy Jahve él, hacsak Jahve meg nem veri őt, vagy el

nem jön a napja, hogy meghaljon, vagy háborúba nem megy, hogy az elragadja, biztos, hogy távol lesz tőlem. 11. Jahve őrizzen! – hogy kezemet Jahve fölmentje ellen kinyújtsam! Most hát fogd a dárdát, mely fejénél van, meg a vizes korsót s menjünk át hozzánk! 12. Ekkor Dávid Saul fejétől elvette a dárdát, meg a vizes korsót s átmentek az ő oldalukra. Senki nem látta, senki nem tudta meg, senki föl nem ébredt, mert mindnyájan aludtak, mivel Jahve mély álmodat bocsátott rájuk. 13. Dávid ekkor átment a túlsó oldalra. Távol megállott a hegycsúcson, úgyhogy nagy tér volt köztük, 14. s ekkor Dávid ezt kiáltotta a népnek és Nér fiának, Ábnernek: Nem felelsz Abner? Abner így válaszolt: Ki vagy te, hogy a királyhoz kiáltasz? 15. Nem vagy te férfi – szólt Dávid Abnerhez – s van-e Izraelben hozzád hasonló? Miért nem őrizted uradat, a királyt? Hiszen a nép közül valaki odament, hogy megölje uradat, a királyt! 16. Nem jó ez a dolog, melyet te teszesz! Ahogy Jahve él, oly biztos, hogy a halál fia vagytok, mivel nem vigyáztatok uratokra, Jahve fölmentjére. Láss csak utána hol van a király dárdája és vizes korsója a fejétől! 17. Saul mereven figyelte Dávid hangját, aztán így szólott: A te hangod-e ez, fiam Dávid? – Az én hangom, uram, király! – felelte Dávid. 18. Miért is üldözi uram a szolgáját? – kérdezte azután. – Hát mit tettem? Mi gonosz tapad a kezemhez? 19. Most hát hallgassa meg uram, a király, szolgájának beszédét. Ha Jahve ingerelt téged ellenem, szagoljon érte áldozati ajándékot! De ha emberfiak, átkozottak legyenek Jahve előtt, mert ma idegenbe űznek engem, hogy ne legyek összeköttetésben Jahve örökségével, hisz, mintha ezt mondanák: Eredj, szolgálj idegen isteneket! 20. Hát nem Jahve színe előtt kell véremnek földre hullania, mikor Izrael királya vonult ki egy bolhát előkeresni, mint ahogy a hegyeken fogolymadarat kergetnek? 21. Vétkeztem! – szólt erre Saul. Térj vissza fiam, Dávid, mert tovább nem ártok neked cserében azért, hogy a lelkem drága volt a szemedben e napon! Lásd, esztelenül cselekedtem s igen tévelyegtem. 22. De Dávid így felelt! Nézd, itt van a király dárdája, jöjjön át valaki a legények közül és vigye el! 23. Jahve pedig fizessen meg mindenkinek igazságossága szerint és hűsége szerint! Hisz Jahve e napon kezembe adott téged és én nem akartam kezemet kinyújtani Jahve fölmentje ellen. 24. Nos, amilyen nagy volt e mai napon lelked az én szememben, legyen éppen olyan nagy az én lelkem Jahve szemében, hogy mentsen meg minden szorongattatásból! 25. Ekkor Saul ezt mondta Dávidnak: Áldott légy fiam, Dávid! Bizonytalán véghez viszed a dolgot, s neked fog sikerülni! Ezzel Dávid útjára ment, Saul pedig visszatért helyére.

XXVII.

1. Dávid a szívével beszélt: Egy napon elragad a Saul keze! Nem jobb nekem, ha szépen elmenekülök a filiszteusok földére? Így Saul számára reménytelenné válik, hogy Izrael bármely határán lelkemre törjön. Én meg megszabadulok a kezéből! 2. S Dávid fölkereskedett s hatszáz emberével általment Gát királyához, Ákishoz, a Máók fiához. 3. Így hát Dávid embereivel és családjával együtt Ákisnál lakott Gátban; Dávid a két

feleségével, a jezreeli Achinoámmal és Abigaillal, a Nábál feleségével, aki karmeli volt. 4. Mikor Saulnak megjelentették, hogy Dávid elfutott, abbahagyta az üldözését. 5. Dávid megbeszélést kezdett Ákissal: Ha kegyelmet találtam szemedben, adjanak nekünk helyet az egyik mezei városban, hadd lakjam ott! Miért laknék szolgád nálad, a királyság fővárosában? 6. Ákis abban az időben Ciklágot adta oda; azért lett Ciklág a mai napig Juda királyaié. 7. Az az idő, amely alatt Dávid Filiszteus területen lakott, egy év és négy hónap volt. 8. Dávid és emberei aztán hadba vonultak és kifosztották a Gesuriakat, a Girzieket és az Amálekieket, mert ezek voltak ősi lakói annak a földnek, mely a Surba vivő útig és Egyiptom földéig terjed. 9. Dávid megverte azt az országot és sem férfit, sem nőt nem hagyott életben. Juhot, marhát, szamarakat, tevéket, ruhákat elvett; aztán visszatért Akishoz. 10. Ákis megkérdezte: Fosztogattatok ma? – Juda délvidékén – felelte Dávid - meg az „Isten könyörül” -népnél s Kéni délvidékén. 11. Dávid sem férfit, sem nőt nem hagyott életben, sem Gátba menni, hogy – mint mondotta – jelentést ne tegyenek ellenünk. Így cselekedett Dávid, így fosztogatott az egész idő alatt, míg Dávid Filiszteus területen tartózkodott. 12. Ákis bízott Dávidban azt gondolta: Biztos, hogy megutáltatta magát a népével, Izraellel s nekem örökre szolgám lesz.

XXVIII.

1. Azokban a napokban az történt, hogy a filiszteusok egyesítették táboraikát, hogy Izrael ellen harcoljanak. Ákis ekkor így szólt Dávidhoz: Jegyezd meg jól, hogy velem kivonulsz a táborba te is, ebereid is. 2. Dávid ezt felelte Ákissal: így legalább meg fogod tudni hogy szolgád mit cselekszik. Ákis így válaszolt: Ezért fejem őrzőjévé foglak tenni minden időben! 3. Sámuel halott volt már; egész Izrael meg is gyászolta, el is temette őt városában, Rámában. Saul pedig a szellemidézőket és a jósokat eltávolította az országból. 4. Ezután gyűltek össze és törtek be a filiszteusok, Sunemben ütve táborát. Saul is összegyűjtötte egész Izraelt s Gilboánál táboroztak. 5. Mikor Saul a filiszteusok táborát meglátta, nagy reszkető félelem ült szívére. 6. Ekkor Saul megkérdezte Jahvét, de Jahve nem felelt neki sem álom, sem Urim, sem próféták útján. 7. Ekkor Saul így szólt szolgálóihoz: Keressetek nekem egy szellemidéző asszonyt! Elmegyek hozzá, hogy tudakozzam tőle! – Van egy szellemidéző asszony Endorban – felelték neki szolgálói, 8. Saul átöltözött s idegen ruhákat vett magára; aztán elment két emberrel s éjjel betértek az asszonyhoz. – Jósolj nekem szellem által, s hozd fel nekem azt, akit majd mondok neked! – mondta neki. 9. De az asszony ezt felelte: Te tudod, hogy mit tett Saul, hogy kiirtotta a szellemidézőket és jósokat az országból, miért állítasz tört a lelkemnek? Meg akarsz ölni? 10. Ekkor Saul Jahvéra megesküdt neki: amint Jahve él, oly biztos, hogy ebben a dologban felelősség nem terheli a lelkedet. 11. Kit idézzek fel hát neked? – kérdezte az asszony? – Sámuelet idézd föl nekem! – felelte az. 12. Mikor az asszony Sámuelet meglátta, nagy hangon fölkiáltott: Miért csaltál meg? – mondta az asszony Saulnak – Te Saul vagy! 13. Ne félj tőlem! – szólt a király hozzá – hanem mondd, mit

látsz! – Isteneket látok feljönni a földből! – felelte az asszony Saulnak. 14. Milyen az alakja? Kérdezte tőle. S az válaszolta: Egy öreg embert látok, köpenybe burkolva. Erről Saul megtudta, hogy Sámuel az. Ezzel a földig hajolt arcával s hódolt neki. 15. Miért zaklattál föl engem? – kérdezte Sámuel Saultól – azzal, hogy engem felidéztél? – Igen nagy szorultságban vagyok – felelte Saul – A filiszteusok hadba szálltak ellenem, Isten is eltávozott tőlem s nem felel nekem többé sem próféták útján, sem álommal. Azért hívtalak, hogy megjelenj nekem, mit cselekedjem. 16. Miért kérdezel engem, mikor Jahve eltávozott tőled és ellened van? – szólott Sámuel. 17. Jahve megtette magának, amit általam mondtam: kitépte a királyságot kezedből és felebarátodnak Dávidnak adta oda! 18. Minthogy nem hallgattál Jahve szavára és tüzes haragját nem hajtottad végre Amáleken; azért tette ma Jahve ezt a dolgot veled! 19. Veled együtt Izraelt is odaadta Jahve a filiszteusok kezébe s holnap te és fiaid velem lesznek! Izrael táborát is oda fogja adni Jahve a filiszteusok kezébe! 20. Saul ekkor hirtelen egész hosszával a földre esett, annyira megijedt Sámuel szavaitól; erő sem maradt benne, hiszen egész nap és egész éjjel semmit sem evett. 21. Mikor az asszony Saulhoz ment, látta, hogy nagyon reszket; 22. azt mondta hát neki: lásd szolgálód engedelmeskedett a te szódnak; lelkemet a markomba tettem s úgy hallgattam szavaidra, melyeket hozzám szóltál: most hát te is hallgass szolgálód szavára. Hadd tegyek elődbe egy falás kenyeret s egyél, hogy erő legyen benned. Hiszen útra mégy. 23. De az vonakodott. – Nem eszem – mondotta. – De mikor rátámadtak szolgálói, meg az asszony is, hallgatott szavukra. Fölkelt a földről és az ágyra ült. 24. Volt az asszonynak egy megkötött borjúja a házban; azt sietve levágta; lisztet vett elő, azt meggyúrta s kalácsokat süttött belőle; 25. majd odavitte Saul elé és szolgálói elé. Azok ettek s még azon az éjszakán elmentek.

XXIX.

1. A filiszteusok összes táborait Áfekbe gyűjtötték össze. Izrael pedig a Jezréelnél levő forrásnál táborozott. 2. Ahogy a filiszteus fejedelmek százankint és ezrenként felvonultak s Dávid és emberei is felvonultak Ákis utóvédeként, a filiszteus fejedelmek megszólaltak: 3. Mit keresnek itt ezek a héberek? Ákis ezt felelte a filiszteus fejedelmeknek: Dávid ez, Izrael királyának Saulnak szolgálója, ki ennyi meg ennyi nap meg év óta nálam van s azóta, hogy hozzám pártolt, a mai napig semmi rosszat nem találtam benne. 4. De a filiszteus fejedelmek neki támadtak: Küldd vissza azt az embert! – mondták neki. – Térjen vissza a helyére, melyet kijelöltél neki; ne jöjjön velünk alá a háborúba; ne legyen sátánunkká a háborúban! Mivel tudná ura tetszését jobban megszerezni magának, mint ezeknek az embereknek a fejével? 5. Ugyan nem ennek a Dávidnak mondták a körtáncokban: Saul megverte a maga ezrét, Dávid is a maga tízezreit. 6. Ákis magához hívatta Dávidot és így szólt hozzá: Ahogy Jahve él, oly igaz, hogy te egyenes vagy és az én szememben jó a te ki- és bemeneteled nálam a táborban, mert azóta, hogy énhozzám jöttél, a mai napig nem találtam benned rosszat. Ám a

fejedelmek szemében nem vagy jó. 7. Így hát eredj, térj vissza békével! Ne tégy rosszat a filiszteus fejedelmek szemében! 8. De hát mit tettem? – kérdezte Dávid Ákistól. – Mit találtál szolgádban, mióta színed előtt vagyok a mai napig, hogy nem mehetek el és nem harcolhatok uram, a király ellenségei ellen? 9. Én tudom – felelte Ákis Dávidnak – hogy az én szememben olyan jó vagy, mint Istennek anygala! Csak a filiszteusok fejedelmei mondják, hogy ne vonuljon fel velünk a háborúba! 10. Így hát kelj fel korán reggel uradnak szolgálival, akik veled jöttek, keljtek fel korán reggel és mihelyt rátok virrad, induljatok. 11. Dávid és emberei tehát korán fölkeltek, hogy útnak induljanak még reggel s visszatérjenek a filiszteusok földére. A filiszteusok pedig fölvonultak Jezréelbe.

XXX.

1. Mikor a harmadik napon Dávid és emberei megérkeztek Ciklágba, arra bukkantak, hogy az amálekíták betörték a Délvidékre és Ciklágba s azt tűzzel felégették. 2. A benne talált nőket azonban kicsinytől nagyig meg nem ölték, hanem foglyul vitték mindeniket, elhajtották őket s úgy mentek útjukon. 3. Mikor Dávid és emberei a városba érkeztek, azt tűz égette fel; feleségeik, fiaik és leányaik fogságban voltak. 4. Ekkor Dávid és a vele levő nép hangos sírásra fakadtak és sírtak, míg csak nem volt már bennük erő a sírásra. 5. Foglyul esett Dávid két felesége is, a jezréeli Achinoám és Nábál felesége a kármeli Abigail. 6. Dávid maga igen nagy szorultságba került, mert a nép arról beszélt, hogy megkövezi, mert az egész nép lelke nagyon keserű volt; keserű volt mindenki fiai és leányai miatt. De Dávid szilárdságot nyert Istenében, Jahvéban 7. és azt mondta Ábjátár főpapnak, Achimélek fiának: Hozd ide nekem az efódot! Ábjátár odavitte Dávidhoz az efódot. 8. Ekkor Dávid megkérdezte Jahvét: Utána menjek-e ennek a hordának? Beérem-e őket? A felelet ez volt: Üldözd, mert bizonyosan eléred, és biztos a kiszabadítás! 9. Elment hát Dávid és a vele levő hatszáz ember s a Bószor patakjához érkeztek. Itt némelyek hátramaradtak és megálltak. 10. Dávid és négyszáz ember folytatták az üldözést. Kétszáz ember azonban, kik fáradtak voltak arra, hogy a Bószor patakon átkeljenek, megállott. 11. A mezőségen találtak egy egyiptomi férfit, s azt Dávidhoz vitték. Adtak neki kenyeret, evett, aztán megittatták vízzel. 12. Mikor még fügesajtot és mazsolapogácsát adtak neki, visszatért hozzá a szelleme. Már tudni illik három nap és három éjjel óta nem evett kenyeret és nem ivott vizet. 13. Dávid megkérdezte tőle: Kié vagy te és honnan származol? Az így felelt: Egyiptomi legény vagyok, amálekita embernek rabszolgája. Uram elhagyott engem, mert három nap előtt megbetegedtem. 14. Betörtünk volt a krétiak délvidékére, meg a Judához tartozó vidékekre, Káleb délvidékére, Ciklágot pedig tűzzel felégettük. 15. Dávid aztán megkérdezte: Levezetsz-e engem ehhez a hordához? Az így felelt: Esküdjél meg nekem Istenre, hogy nem fogsz megölni, s nem adsz át uram kezébe, akkor levezetlek ehhez a hordához! 16. Le is vezette őt, s íme az egész föld színén elterülve, evés, ivás közben találta őket. Tánc közben amiatt a nagy zsákmány miatt, amelyet a filisztusok országából

és Juda földről hoztak. 17. Dávid aztán alkonyattól aznap estéig verte őket s egy sem menekült meg közülük, csak négyszáz legényember, akik tevéken ügettek; ezek megfutottak. 18. Dávid mindent megmentett, amit Amálek elhurcolt. Két asszonyát is megmentette Dávid, 19. úgyhogy nem hiányzott belőlük sem kicsiny, sem nagy, sem fiúk, sem leányok, az egész zsákmányból semmi, amit elraboltak magukkal; Dávid mindent visszahozott! 20. Elhajtotta Dávid az egész nyáját és csordát, ott vezették őket a vásárolt vagyon előtt és azt mondogatták: Ez a Dávid zsákmánya! 21. Mikor Dávid elérkezett ahhoz a kétszáz emberhez, akik fáradtak voltak arra, hogy Dávidot kövessék, úgyhogy ülve hagyták őket a Bőszor patak völgyében, ezek Dávid elé s a vele levő nép elé mentek, s amikor Dávid közel ért a néphez, az békességet kívánt neki. 22. De ekkor azok közül az emberek közül, akik Dáviddal mentek, a gonosz és belial fajta emberek megszólaltak mind s azt mondták: Azért, hogy nem jöttek velünk, ne kapjanak a zsákmányból, amelyet elragadtunk, hanem ki-ki csak a feleségét és gyermekeit vezesse el és menjenek útjukra. 23. De Dávid ezt felelte: Ne tegyetek így testvéreim azzal, amit Jahve adott nekünk, aki megőrizött minket s kezünkbe adta a betörő csapatot, amely ellenünk jött. 24. Ki hallgatna rátok ebben a dologban? Hiszen egy szokott lenni a része annak, aki a háborúba vonul azéval, aki a készletnél marad: együtt osztozkodnak. 25. Ettől a naptól fogva a mai napig ez lett törvény és jog Izraelben! 26. Mikor Dávid Ciklágba ért, a zsákmányból részt küldött Judának vele barátságban álló véneinek, ezzel az üzenettel: Itt van a rátok eső áldás a Jahve ellenségeitől ejtett zsákmányból! 27. Küldött a bételieknek, a délvidéki Rámótiaknak, a jattiriaiaknak, 28. az aroérbelieknek, a szifmótiaknak, az estómoabelieknek, 29. a kácháliaknak, a kármelieknek, a Jöracméel városaiban lakóknak, a kéniek városaiban levőknek, 30. a chormabelieknek, a korászánbelieknek, az attákbelieknek, 31. a hebroniaknak, s mind azokon a helyeken lakóknak, ahol Dávid embereivel járt.

XXXI.

1. Mikor a filiszteusok harcba bocsátkoztak Izraellel, az izraeliek elfutottak a filiszteusok elől s a Gilboa hegyét elesettek borították. 2. A filiszteusok nyomában voltak Saulnak és fiainak. Aztán a filiszteusok levágták Jonatánt, Abinádábot és Malkisuát, Saulnak fiait. 3. Mikor a harc megnehezült Saul körül, íjászok találtak rá s ő nagyon reszketett az íjászkóttól. 4. Vond ki kardodat! – mondta ekkor Saul fegyverhordozójának – és szúrj által, hogy ezek a körülmetéletlenek ne szúrjanak át, ha ide jönnek! Fegyverhordozója azonban nem akarta, mert igen félt. Ekkor Saul fogta a kardot és beledőlt. 5. Mikor a fegyverhordozó úgy látta, hogy Saul halott, ő is kardjába dőlt és meghalt mellette. 6. Így Saul s vele három fia, a fegyverhordozója és összes emberei aznap meghaltak. 7. Mikor az izraeliek, akik a síkon túl s azok, akik a Jordánon túl laktak, látták, hogy az izraeli nép megfutott s hogy Saul és fiai meghaltak, elhagyták a városokat s elfutottak. A filiszteusok pedig eljöttek s megtelepedtek azokban. 8. Történt aztán, hogy mikor

másnap a filiszteusok eljöttek, hogy az elesetteket kifosszák, rátaláltak Saulra és három fiára, kik a Gilboa hegyen estek el. 9. A fejét levágták, a fegyverzetét lehúzták s követeket küldöttek körös-körül a filiszteusok földére, hogy megvigyék az örömhírt bálványtemplomaikba és a néphez. 10. Fegyverzetét az Astarték házában helyezték el, holttestét pedig felerősítették Bét Sán (nyugalom háza) falára. 11. Mikor Gileád Jábésának lakói meghallották, hogy a filiszteusok mit tettek Saullal, 12. fölkeltek az összes erejükben lévő férfiak és miután egész éjjel meneteltek, levették Bét Sán faláról Saul holttestét és fiainak holttestét, hazamentek Jábésba és ott elégették őket. 13. Aztán fölszedték csontjaikat s a Jábésben levő tamariszkfa alatt eltemették és hét napig böjtöltek.